

Skema med lydskriftsymboler

Alle lydskriftsymbolerne i bogen fremgår af nedenstående oversigt, hvor de tilsvarende lyde er understreget i eksempelordene.

Plosiver og affrikater

/p ^h /	<u>p</u> ære
/p/	<u>b</u> ære
/t/	<u>d</u> eres
/k ^h /	<u>k</u> ære
/k/	<u>g</u> ære
/ts/	<u>t</u> ære
/tʃ/	<u>tj</u> ære

Nasaler

/m/	<u>hæ</u> mmе
/n/	<u>hæ</u> nde
/ŋ/	<u>hæ</u> nge

Frikativer

/f/	<u>f</u> ærrе
/s/	<u>s</u> ærrе
/ʃ/	<u>s</u> jat
/h/	<u>h</u> ærrе

Approksimanter

/v/	<u>v</u> ærrе
/β/	<u>r</u> ærrе
/j/	<u>j</u> ærrе
/l/	<u>l</u> ærrе

Fremmede lyde i låneord

/ɹ/	eng. <u>r</u> ead
/w/	eng. <u>w</u> ill
/θ/	eng. <u>th</u> ing

Urundede fortungevokaler

/i/	<u>v</u> ine
/e/	<u>v</u> ene
/ɛ/	<u>væ</u> ne
/æ/	<u>v</u> ane
/a/	<u>v</u> arme

Rundede fortungevokaler

/y/	<u>k</u> yle/ <u>f</u> yre
/ø/	<u>k</u> øle/ <u>f</u> øre
/œ/	<u>c</u> urle
/ɕ/	<u>f</u> yrre

Bagtungevokaler

/u/	<u>m</u> use
/o/	<u>m</u> ose
/ɔ/	<u>m</u> åse
/ɒ/	<u>m</u> orse

Svage vokaler

/ə/	<u>f</u> atte
/e/	<u>f</u> atter
/ɪ/	<u>f</u> attig
/ɘ/	<u>f</u> attet/ <u>bl</u> ød
/ʊ/	<u>s</u> koy

Suprasegmentelle træk

/ˈ/	Betonet stavelse
/ˌ/	Stød
/:/	Vokalforlængelse

Ruben Schachtenhaufen

Michael Bach Ipsen

Mikael Fabrin

DANSK UDTALEORDBOG

Contemporary Danish Pronunciation

© Ruben Schachtenhaufen og Modersmål-Selskabet

1. udgave (2024)

1. oplag (2024)

Omslag

Christian Munk

Engelsk oversættelse

Jen Alexander

Bogen er sat med

Myriad (omslag og indhold)

Trebuchet MS (opslagsord)

Garamond (ordforklaringer og brødtekst)

Segoe UI (lydskrift)

Tak til fondene for at gøre denne udgivelse mulig

Augustinus Fonden

Lemvigh-Müller Fonden

Toyota-Fonden

Tryk

Scandinavian Book A/S, Aarhus

Printed in Denmark

ISBN: 978-87-93708-24-2 (kompakt)

ISBN: 978-87-93708-95-2 (stor)

ISBN: 978-87-93708-96-9 (lydbog med eksempler)

Tryksag
5041 0826
Scandinavian Print Group

DANSK

UDTALEORDBOG

Contemporary Danish Pronunciation

2024

Kære læser!

De sidder nu med årtusindets første danske udtaleordbog på tryk. For at kunne bruge den efter hensigten bedes De *indtrængende* læse med til og med afsnittet *Lydskrift*, da nogle symboler har en anden lydværdi, end bogstavet antyder.

I det følgende vil vi gennemgå formålet med denne ordbog, give et indblik i dens tilblivelse, begrunde principielle og redaktionelle beslutninger og forklare, hvordan den bedst bruges, hvad enten man skal undervise(s) i dansk som andetsprog eller er alment eller fagligt interesseret i det danske sprogs udtale.

Vi har bestræbt os på at dække flertallets udtaler, men der vil altid være variation afhængig af taler og kontekst, især i hyppigt forekommende ord. Vi gennemgår også de mest almindelige typer af variationer.

Det kan ikke understreges kraftigt nok, at der uundgåeligt vil findes mange udtalevarianter, som ikke fremgår af denne ordbog. Det betyder *ikke*, at de er forkerte eller ikke er alment accepterede!

Baggrund

Dansk Udtaleordbog er en videnskabeligt funderet udtaleordbog. Udviklingen af ordbogen inkorporerer forskellige lingvistiske videnskaber, herunder fonologi, morfologi, sproghistorie, sprogforandring og sprogteknologi.

Ordbogen beskriver den udtale, der er almindelig i distinkt udtale hos midaldrende og yngre danskere, dvs. talere født ca. 1975-2000. Den beskriver således ikke alle varianter af dansk, men primært den for nuværende upåfaldende normaludtale uden dialektale træk. Mere konservativ udtale er velbeskrevet i ældre ordbøger, navnlig *Den Store Danske Udtaleordbog* (1990), og hensigten med *Dansk Udtaleordbog* er ikke at gøre ældre ordbøger overflødige eller repetere, hvad der står i disse, men at lægge sig i kronologisk forlængelse og vise, hvad der er sket i mellemtiden.

Hvad skal vi med en trykt ordbog?

Når nu sproget ændrer sig med tiden, og et trykt medie har begrænset med plads, kunne man indvende, at det gav bedst mening at lave en digital ordbog. Denne trykte udgave tjener imidlertid et andet formål end online-udgaven *udtaleordbog.dk*, som den er baseret på.

Den digitale udgave opdateres løbende og indeholder et hav af varianter, men det digitale medie er flygtigt og mindre velegnet som historisk kilde til eftertiden, ligesom vi i dag har bedre adgang til de tusind år gamle indskrifter på Jellingstenene end til tyve år gamle udgivelser på CD-ROM. Denne ordbog bør enhver, der studerer eller underviser i dansk udtale, derfor have ved hånden som opslagsværk på lige fod med *Retskrivningsordbogen*, som også netop er udkommet i en ny trykt udgave.

Hvem har brug for en udtaleordbog?

Danske ords officielle stavemåde fastlægges af Dansk Sprognævn, men der er ingen officiel myndighed, som normerer, hvordan danske ord skal udtales, så hvorfor overhovedet lave en bog med danske ords udtale? Man kunne hævde, at man selv bestemmer, hvordan et ord skal udtales, men de fleste vil gerne pippe som de fugle, de er iblandt.

Hvis man lærer dansk som andet- eller fremmedsprog, kan man have brug for at slå et ords udtale op, men selv hvis man behersker dansk, kan man have huller i sin viden og ønske at se, hvordan det øvrige sprogsamfund håndterer udtalen af et bestemt ord.

Selvom man ikke er det mindste i tvivl om, hvordan et ord udtales, kan man være usikker på, hvordan udtalen skal beskrives. Hvilke lyde består ordet egentlig af, og hvordan er det forskelligt fra andre lignende ord? Man kan også være så sproginteresseret, at man kunne have lyst til at orientere sig i, om der findes andre måder at udtale et ord på end den, man kender, hvilke udviklinger der er i gang i sproget, og hvordan danske ord i det hele taget kan være opbygget lydligt.

Endelig er sproget konstant i forandring. Om 50 eller 100 år kunne sprogforskere og sproginteresserede have brug for at se, hvordan dansk udtale blev beskrevet tidligere, for at kortlægge, hvordan sproget til den tid adskiller sig fra tidligere.

Alle disse hensyn har vi haft in mente under udarbejdelsen af *Danske Udtaleordbog*.

Opbygning

Da dette ikke er et grammatisk opslagsværk, bryder vi med nogle gangse principper for ordbøger: Ord skal slås op i deres bøjede form, dvs. under den stavning, som man efterlyser udtalen af. Vi ser ikke noget formål i at jage læseren rundt i manegen for at finde udtalen under en ubøjet form. Der vil også kun være ordklasseinformation, hvis den er nødvendig for at skelne mellem to udtaler. Det er ligegyldigt, om man vil finde udtalen af infinitiven eller flertalsformen **stole** /'sto:lə/, da der ikke er nogen forskel. Hvis ordklasse- eller bøjningsinformation ikke er tilstrækkelig til at adskille to ord med samme stavemåde og forskellig udtale, vil opslaget være suppleret med en ordforklaring, f.eks. **formalet** *pulverisere, ptc., adj.* /fɔ:'mæ:lɔ/ vs. **formalet** ≠ *friskmale, ptc., adj.* /'fɔ:-mæ:lɔ/.

Opslagene er struktureret som følger:

opslagsord *evt. ordklasse, bøjning el. ordforklaring /lydskrift/*

Hvis der er flere udtaler, angives den ældste udtale efterfulgt af en pil og den yngre udtale for at vise, at der er tale om en kronologisk udvikling:

færge /'fæe:ɔ/ > /'fæ:ɔ/

Derudover kan der forekomme parallelle varianter, som ikke er aldersbetingede, adskilt af en prik, f.eks. forskellig a-kvalitet:

sabotage /sa.po.'tsæ:ɛə/ • /sæ.po.'tsæ:ɛə/

Mange varianter er to ender af et kontinuum med mulighed for mellemliggende udtaler (se afsnittet *Variation*).

Forkortelser i ordforklaringer

Forkortelse	Betydning	
<i>adj.</i>	adjektiv	tillægsord
<i>adv.</i>	adverbium	biord
<i>def.</i>	definit	bestemt form
<i>imp.</i>	imperativ	bydemåde
<i>interj.</i>	interjektion	udråb
<i>komp.</i>	komparativ	2. grad
<i>konj.</i>	konjunktion	bindeord
<i>ntr.</i>	neutrum	intetkøn
<i>num.</i>	numeralet	talord
<i>pl.</i>	pluralis	flertal
<i>pron.</i>	pronomen	stedord
<i>prs.</i>	præsens	nutid
<i>prt.</i>	præteritum	datid
<i>præp.</i>	præposition	forholdsord
<i>ptc.</i>	participium	tillægsform
<i>sb.</i>	substantiv	navneord
<i>sg.</i>	singularis	ental
<i>vb.</i>	verbum	udsagnsord

Sammensætninger og afledninger

Sammensatte ord udtales som hovedregel som ordets enkeltbestanddele i forlængelse af hinanden, hvor første led beholder betoningen. Nogle præfikser (forstavelser) og suffikser (aflednings- og bøjningsendelser) kan dog overtage betoningen og er i så fald angivet med / ' /. Regelmæssige præfikser slås op alfabetisk, f.eks. **meta-**, og regelmæssige suffikser fremgår af tabellen nedenfor.

Ord, der udviser en generel udtaleændring som førsteled i en sammensætning, er medtaget med sammensætningsformen, f.eks. **fag-** /'faʊ/ vs. **fag** /'fæ:/. Hvis et ords udtale som følge af sammensætning, bøjning eller afledning *ikke* følger hovedreglen, er det medtaget som selvstændigt opslagsord, f.eks. **halstørklæde** /'hælst.ɐ.kʰlɛ:ɔ/ vs. **hals+tørklæde** /'hæls 'tsœ.kʰlɛ:ɔ/ og **psykologi** /sy.ko.lo.'kji/ vs. **psykologisk** /sy.ko.'lɔ:isk/.

Endelse	Udtale	Endelse	Udtale
-ede	/ɔ.ɔ/ > /ɔ/	-isk	/isk/
-else	/l.sə/	-isme	/'is.mə/
-en	/n/	-ist	/'ist/
-ende	/nə/	-n	/n/
-ene	/nə/	-ne	/nə/
-er	/ɐ/	-ning	/'niŋ/
-erne	/e.nə/	-s	/s/
-es	/əs/	-sen	/'sn/
-hed	/'heɣ/	-st	/'st/
-ing	/'iŋ/	-t (ikke -et)	/'t/

Lydskrift

I bogen bruges det internationale fonetiske alfabet (IPA). Alle anvendte lydskriftsymboler fremgår af skemaet i bogens forsats.

International lydskrift som undervisningsværktøj

Når man skal undervise i udtale, er en multimodal tilgang til stor hjælp. Her kan man med lydskrift kombinere det lydlige med noget visuelt. Det kender man fra læsepædagogik, hvor man bruger alfabetet som visuelt hjælpemiddel til at introducere tanken om, at et tegn kan repræsentere en lyd. En udfordring ved undervisning i dansk udtale er, at skriftsproget ikke er fulgt med de naturlige udtaleforandringer. Derfor er det nyttigt at gøre brug af et lydskriftsystem, hvor symboler konsekvent viser, hvordan forskellige udtaler adskiller sig fra hinanden, i modsætning til at læreren blot er overladt til at efterligne underviserens mundbevægelser.

Nogle undervisere vil måske indvende, at deres lærnere ikke kender til IPA, og at et øget fokus på lydskrift derfor vil have begrænset effekt, i forhold til hvor meget ekstra tid det ville kræve at undervise i det. Man kan dog godt rette opmærksomheden mod de mest fremtrædende træk ved dansk udtale uden at gå meget i dybden, for over halvdelen af tegnene i IPA svarer til de bogstaver, vi kender fra alfabetet.

IPA kan sagtens anvendes, selvom man ikke forstår detaljerne i lydskriften, for man kan se, præcis hvilken forskel der er på to ords udtale, f.eks. er der kun vokallængden til forskel i **fulde/fugle** /'ful.ə 'fu:l.ə/, aspirationen til forskel i **bil/pil** /'pi:l 'pʰi:l/ og stødet til forskel i **mor/mord** /'mœ 'mœ/. Lydskriften afslører også, at man langt fra skal udtale alle bogstaverne i f.eks. **hundrede** /'hun.ɐɾ/.

Ved at investere en lille smule tid i indføring i lydskrift kan man i sidste ende spare tid, og man kan komme langt ved blot at fokusere på nogle få IPA-tegn. I det følgende gør vi rede for, hvorfor netop notationen i bred IPA er en god støtte i indlæringen af dansk som andetsprog.

Bogens lydskriftprincipper

Lydskriften i denne ordbog følger tegnenes definition og principperne i det internationale lydskriftalfabet IPA uden omdefinitioner af symbolernes lydværdier. Det sikrer, at man kan læse lydskriften udelukkende med kendskab til IPA-skemaet i bogens bagsats og uden særligt kendskab til ældre litteratur og fagtraditioner i dansk fonetik. Lydskriften, som vises mellem skråstreger //, er bred (fonematisk), mens klammer [ ] kun bruges her i indledningen til at vise ikke-distinktive (betydningsadskillende) detaljer. I den brede lydskrift skelnes der mellem netop de lyde, som kan vises at være distinktive med minimalpar (ordpar, som kun har én lyd til forskel; se *Skema med lydskriftsymboler* i bogens forsats), mens der ses bort fra nuancer, som ikke er distinktive.

I praksis betyder det, at verbet **hvæse** /'væ:s.ə/ og substantivet **vase** /'væ:s.ə/ lydskrives forskelligt, fordi vokalkvaliteten er distinktiv, selvom den for mange udlændinge opfattes ens. Omvendt lydskrives f.eks. **bære/bager** /pæ:e/ ens, når de udtales ens, selvom man naturligvis kan fremtvinge en mere bogstavsnær udtaleforskel. Ligeledes kan **t'tet** i **tak** udtales affrikeret [ts] eller aspireret [tʰ], men vi lydskriver det konsekvent /ts/, da forskellen ikke er distinktiv. Derimod er det væsentligt for f.eks. italienere og franskmænd, der skal lære dansk, at udtale **tue** med /ts/, for

ellers får de sagt **due**, ligesom **due** skal udtales med /t/ og ikke med det stemte /d/ – en lyd, som vi slet ikke har i dansk.

Fordele og ulemper ved at følge en international standard

En fordel ved IPA er, at mange andre sprog er beskrevet med samme standard. Det gør det muligt direkte at sammenligne dansk med andre sprog, ligesom et væld af digitale værktøjer bruger IPA og gør det lettere at arbejde med lydskrift i praksis.

En ulempe er, at IPA er baseret på, hvordan bogstaver typisk bruges i de sprog, der benytter sig af det latinske alfabet, og det passer i nogle tilfælde ikke med brugen i dansk. Det mest iøjnefaldende er, at de danske bogstaver **b**, **d**, **g**, **p**, **t**, **k** i ord som **bus/du/gul/på/tå/kål** svarer til /p t k p^h ts k^h/ i IPA. Ligeledes svarer /æ a/ til vokalerne i hhv. **kat/tak** /'k^hæt 'tsak/. Det er kun et spørgsmål om tilvænning, og til gengæld svarer lydskriften af disse lyde til stavningen i ord som **spark/stræde** /'spa:k 'st^hæ:ɾ/, selvom de lydligt svarer til stavemåderne **s+bark/s+dræde**, ikke **s+park/s+træde**, altså uden aspiration og affrikation. Som lydskriftlæser skal man være indstillet på, at lydskrift er lydskrift, ikke bogstaver. Et formål med lydskrift er netop at vise, at ord ikke altid udtales, som de staves; men man kan ikke komme udenom, at det kræver øvelse at lægge skriftbilledet fra sig, når man læser lydskrift.

Betoning, stød og længde

Den angivne udtale gælder for de enkelte ord i isolation. I løbende tale vil de væsentligste ord være betonede (have tryk), mens de mindre væsentlige i sammenhængen altid kan miste betoning, og dermed følger oftest også tab af vokallængde, stød og /ə/, f.eks. **betale** /pe.'tsæ:lə/ vs. **betale med kort** /pe.tsæl mɛ 'k^hɔ:t/.

Symbolet / ' / angiver, at den følgende stavelse er betonet. Længdeprikker /:/ efter en vokal indikerer, at den er lang. Korte vokaler er gerne lidt mere slappe og åbne end de tilsvarende lange. Det skal således underforstås, at vokalen i **masse** kan være lidt mere åben end i **mase**, selvom begge skrives med /æ/. Lange vokaler kan være en smule diftongerede, f.eks. **male** /mæ:lə~mæ:l.ə/. Det gælder også, når vokalen breder sig over to stavelser, f.eks. **mage** /mæ:æ/, som også kan være /mæ:l~mæ:l/.

En tilde /_ / under en vokal eller sonor konsonant indikerer *stød*, dvs. stemmebåndene tilnærmes til en knirket stemmekvalitet og adskiller f.eks. **hej** /'hæ:/ fra **haj** /'hæ_/. Stød kan også realiseres som et kortvarigt glottalt lukke [ʔ]. I jysk realiseres det i mange ord med faldende intonation og giver en kontrast mellem **sy/syg** ['sɥ: 'sɥ:], som ikke findes i andre varianter af dansk. I de sydligste dele af landet udtales stød almindeligvis ikke.

Stavelsesdeling

Lydskriften i denne ordbog er inddelt i stavelser, hvor et gråt punktum angiver stavelsesgrænser. Stavelsesgrænserne i lydskriften er vel at mærke sat efter andre principper end reglerne for stavelsesinddeling i dansk retskrivning, f.eks. **spo•ra•disk** vs. /spo.'ɸæ_ɹisk/, når man udtaler **d**'et blødt som i slutningen af en stavelse, men /spo.'ɸæ:tsisk/, hvis man udtaler det hårdt som i begyndelsen af en stavelse.

Stavelsesgrænsen har ikke nogen lydværdi i sig selv og er først og fremmest en praktisk hjælp til at dele ordet op i mindre, overskuelige enheder, men har i ganske få tilfælde en konkret

rolle. Nogle lyde kan have en subtil udtaleforskel, alt efter om de står først eller sidst i en stavelse, f.eks. /ts/ i **hertug** /hæ:tsy:/ og /ts/ i **ættse** /'ets.ə/. I et enkelt ordpar **pizza/pita** /pʰit.sæ pʰi.tsæ/ kan denne forskel være distinktiv (hvis man ikke udtaler **pita** med langt /i:/).

Udfordringer i dansk som andetsprog

Mange, der skal lære dansk som andetsprog, udfordres af den store uoverensstemmelse mellem dansk ortografi og udtale. F.eks. leniseres (svækkes) især konsonanterne **d**, **g** og **r** i bestemte omgivelser. Det er også blevet almindeligt ikke at udtale den svage vokal /ə/, når den står alene i en stavelse, f.eks. **Norge** /'nɔ:ʊ.ə/ > /'nɔ:ʊ/ og **færge** /'fæ:ʊ.ə/ > /'fæ:ʊ/. Nu udtales /ə/ kun i meget distinkt udtale.

Lad os betragte sætningen **Lars hentede flere røgede ørreder i Hvidovre**, som i IPA kan transskriberes /'la:s 'hɛnt.ɾɾ 'fle:ɐ 'bɔɾɾ 'æ:ɐɾ.ɐ i 'viɾ.ʊv.ɐ/. Bemærk, at det bløde **d** i denne ordbog er transskriberet med vokalen /ɾ/ og ikke /ð/, som bruges i Dania-lydskrift, og som i IPA svarer til frikativten (hæmmelyden) i det engelske **this**. Denne konsonantiske beskrivelse passer ikke længere på det danske bløde **d**. Notationen /ɾ/ er en håndsækning til lørnere, der skal lære at frembringe lyden og skelne den fra /ð/ og evt. fra /d/ i deres modersmål. På samme måde forsvinder **g** i et ord som **røgede** /'bɔɾɾ/, mens det i ord som **Norge** /'nɔ:ʊ/ og **færge** /'fæ:ʊ/ svækkes til en u-lignende lyd.

Bortfaldet af /ə/ påvirker en meget stor del af ordforrådet, f.eks. i endelser som **-ede/-ere/-ige/-en**, som i **hentede/nemmere/hurtige/femten** /'hɛnt.ɾɾ 'nɛm.ɐ.ɐ 'hoet.ɪɪ 'fɛmt.n/. Hvis udlændinge skal tillægge sig en tidssvarende og upåfaldende dansk udtale, er det nødvendigt, at de gøres opmærksomme på dette fænomen, og her kan lydskriften være til stor hjælp.

Bogstavet **r** volder lørnere vanskeligheder, fordi det i mange sprog er en konsonant, mens det på dansk er en konsonant i forlyd /ʁ/ og bliver vokaliseret til /ɐ/ efter en vokal eller blot ændrer vokalkvaliteten i ord som **bare/båre** /'pa:a 'pɔ:ɔ/.

Variation

Denne ordbog bygger på en digital ordbogsdatabase fra *udtaleordbog.dk* med varianter, der spænder fra det, man i dag ville betragte som hyperdistinkt udtale som i korsang, til de allersæneste observerede varianter, som er på vej frem, og som vi endnu ikke ved hvordan etablerer sig. I denne ordbog ligger snittet fra den nu midaldrende generations typiske udtale til den nu yngre generations typiske udtale, og hvis disse ikke er sammenfaldende, angives flere varianter.

Hvis en udtalevariation kan knyttes til en forskel i officiel stavemåde, er udtalen kun vist ud for den mest nærliggende stavemåde og ikke begge steder, f.eks. **Transsilvanien** /...sil.../ og **Transsylvanien** /...syl.../.

Mange ord kan påvirkes af flere former for variation, f.eks. kan ordet **ekspertise** udtales både med og uden aspiration af **p**, /ɛks.pʰæ.'tsi:s.ə ek.spæ.'tsi:s.ə/, med og uden /ɐ/, /ɛks.pʰæ.-'tsi:s.ə ek.s.pʰæ.'tsi:s.ə/, og med og uden /ə/, /ɛks.pʰæ.'tsi:s.ə ek.spæ.'tsi:s/, og andre kombinationer af disse variationer, /ɛks.pʰæ.'tsi:s ek.spæ.'tsi:s/, i alt otte kombinationer fra den fuldt ekspanderede form /ɛks.pʰæ.'tsi:s.ə/ til den mest reducerede /ek.spæ.'tsi:s/. Hvis alle disse varianter var opført i ordbogen, ville det fylde urimeligt meget og sløre overblikket. Desuden er det ikke sikkert, at alle kombinationsmuligheder faktisk forekommer; det kan meget vel tænkes, at talere, der

udelader /ə/, også reducerer /pʰ/ til /p/ eller andet. Regler for udtaleforandringer indtræffer ofte i en fast rækkefølge, men rækkefølgen for to specifikke nyere udviklinger er ikke altid kortlagt. Af disse grunde er der udtaleforhold, som vi herunder beskriver som generelle variationsmuligheder frem for at inkludere dem i opslagene. Enkelte opslag kan dog nævne en form eksplicit, hvis den er særligt udbredt for det pågældende ord.

To udtaler skal således tolkes som et vist frirum for varianter, som har træk fra snart den ene og snart den anden, eller om muligt mellemliggende varianter, f.eks. **kommando** /kʰo.'mæn.to/ • /kʰɔ.'mæn.to/, hvor den første vokal i /kʰɔ.'mæn.to/ er mere åben end /o/, men mere lukket end /ɔ/, eller **absolut** /aps.o.'lut / • /ap.sə.'lut/, hvor den midterste vokal i /aps.e.'lut/ er mere fremskudt end /o/, men mere tilbagetrukket end /ə/.

Ud over betoning og lydsammensætning kan hyppighed, domæne eller leksikalske forhold være årsag til, at nogle ord rammes senere eller slet ikke af regler, som har ramt andre ord. F.eks. udtales **biograf** ofte med /'piʊ/ i stedet for /'pi.o/, men det gælder ikke for **biotop**, og når **immigration** er mindre tilbøjelig til at begynde med /'e/ i stedet for /'i/, som ellers er en tendens før **mm**, skyldes det sandsynligvis, at det forhindrer et sammenfald med **emigration**.

I låneord kan parallelle varianter skyldes, at den ene følger betoningsmønster eller andre egenskaber i kildesproget, mens den anden udviser et typisk dansk betoningsmønster. Vi angiver f.eks. **tombola** /tsɔm.'po:læ/ • /'tsɔm.po.læ/ med det danske betoningsmønster først, fordi det er blevet den mest almindelige udtale, selvom det første af nogle måtte opfattes som »forkert«, og det oprindelige italienske betoningsmønster til sidst.

Generelle varianter

Et /ə/, der står som den eneste lyd i en stavelse, kan udelades, f.eks. i **passee** /'pʰæs(ə)/. Hvis der er andre lyde i samme stavelse, er /ə/ mere resistent over for bortfald, f.eks. **hymne** /'hym.nə/. Hvor der er særligt stærk tendens til at udelade /ə/, typisk i franske låneord, fremgår denne variant eksplicit og er i så fald umarkeret og ikke et udtryk for reduktion, f.eks. **bearnaise** /pæe.'nɛ:s/.

Det konsonantiske **r** kan altid falde bort i /.ʁə/, evt. med en svag forlængelse af foranstående konsonant: **pylre** /'pʰyl.ʁə/ > /'pʰyl(:).ə/

Diftongerne /æɛ æɛ/ i f.eks. **sær/rør** /'sæɛ 'ʁæɛ/ kan i mere konservativ udtale være mere lukkede /'sɛɛ 'ʁœɛ/ eller befinde sig et sted mellem de to åbningsgrader. Dette gælder også ustødt langt **ær/ør**, så der vil være kontrast mellem **bære/bæger** /'pɛ:ɛ/ og **bager** /'pæ:ɛ/.

I konservativ udtale er der en distinktion mellem **kraft** /'kʰʁaft/ og **kræft**, hvor nogle har højere vokal /'kʰʁæft/ i ord med **ræ/re**. Disse varianter er nu på tilbagetog og derfor ikke medtaget.

/ʁi ʁy ʁu/ kan i alle tilfælde erstattes med en mere åben vokal, /ʁe ʁø ʁo/. Det gælder både korte, lange og stødte varianter af vokalerne. Udviklingen fra /ʁu/ til /ʁo/ har været velkendt i København og omegn i generationer, mens der er usikkerhed om, hvor udbredt den er andre steder i landet. De andre vokalåbninger er på vej frem blandt yngre.

Diftongen **eu** i forlyd eller efter **l** eller **n** har vi transskriberet som /eʊ/, f.eks. **neutral** /neʊ.'tsɛ:ɹl/. Det er også meget udbredt at udtale den /œʊ eʊ/ og i det sydlige Jylland tillige /ɔɹ/ som på tysk.

Ortografiens endelser **-de** og **-et** /ɹ/ kan i den vestlige del af Danmark realiseres med hårdt **d** /ət/.

En del ord med langt **or** har i den østlige del af Danmark lukket diftong: **sort** /'soət/, mens de i den vestlige del af Danmark har samme vokal som i **bort** /'pø:t/ eller en mellemting. Her er begge varianter medtaget.

Kortformer

Mange grammatiske småord som pronomener, artikler, præpositioner og konjunktioner samt visse verber har udviklet særlige udtalevarianter. Kortformer er ofte bundet til bestemte fonogrammatisk kontekster eller funktioner, f.eks. vil konstruktioner som **have den** og **på den** typisk have ordenes kortformsudtale, /'hæ tn 'pʰɔ tn/. Verbet **er** vil udtales som en forlængelse af foranstående vokal eller helt forsvinde efter grammatisk småord, der slutter på kort vokal som **du**, **det**, **da**, **så**, **nu**. Et ord som **sådan** vil have den fulde form /'sø'tæn/, når det bruges som udråb, **Sådan!**, men kortformen /sn/, når det bruges som sætningsadverbial, f.eks. **den var sådan meget god**.

Kortformer er markeret med *kortform* i ordbogsopslag. Sammenhængen mellem kortformer, grammatik, fonologi og funktion er kun grundigt undersøgt for få ord i moderne dansk, og der gives derfor ikke i denne ordbog nogen uddybende forklaring på, i hvilke kontekster man skal bruge de korte former vs. fulde former.

Bag om bogen

Denne ordbog bygger på computerkode, som emulerer de sidste ca. 100 års fonologiske udvikling i dansk og de udtaleregler, der gælder for bøjning, sammensætning og afledning. I computerkoden analyseres ordenes morfologiske opbygning, morfemer transformeres fra tekst til lydskrift, og morfemer sættes sammen til komplekse ord, hvis udtale gennemløber flere hundrede fonologiske regler og tendenser. Disse er beskrevet i ældre faglitteratur og nyere videnskabelige undersøgelser af dansk udtale samt observeret i lydoptagelser eller i vores naturlige omgang med sproget i det daglige. Computerkoden kan så at sige stoppes på et hvilket som helst trin og generere alt fra ældre udtaleformer, som i dag virker meget formelle, til helt nye varianter på fremmarch.

De fonologiske regler er suppleret med oplysninger om etymologi (f.eks. om et ord kommer fra latin eller fransk og endelsen **-ment** derfor udtales hhv. /'mɛŋt/ eller /'mɛŋ/). Med al denne information opfører de allerfleste ord sig regelret, også når de trods den sammenfaldende stavemåde i f.eks. substantivet **vagt** og adjektivet **vag+t** udtales forskelligt, hhv. /'vakt/ og /'væ:t/.

Det *er* altså muligt at beskrive forholdet mellem stavning og lyd med regler, selvom der er ord, der staves ens og udtales forskelligt. Pointen med lydskriften i ordbogen er at vise resultatet af alle disse regler, frem for at man selv skal tilegne sig og anvende dem alle sammen for at regne udtalen ud.

Vi har ikke observeret alle ordbogens udtaleangivelser, men reglerne har universel karakter, så selvom vi ikke har hørt en ung taler sige **skærve** /'skæ:ʊ/, tør vi godt antage, at det følger samme mønster som **færge/nerve** /'fæ:ʊ 'næ:ʊ/.

Udvælgelse

Det leksikografiske materiale bygger på *Det Centrale Ordregister* (COR) suppleret med en række proprier, som man tit kan have brug for at kende udtalen af: planeter, lande, hovedstæder, andre større byer, de danske postdistrikter, stationsbyer, kommuner, øer, søer, farvande og en lang række almindelige for- og efternavne.

Vi har udeladt en del ord, som er meget sjældne, eller hvor vi ikke har kunnet finde belæg for en etableret dansk udtale. Det kan være aparte verbalsubstantiver som **gurgling** og indlån, som nogle udtaler mere eller mindre som på originalsproget, og som andre giver en fordansket udtale på baggrund af stavningen, f.eks. **flannel**.

Vi har også udeladt sjældne ord, som må formodes at lede til mere forvirring end hjælp pga. sammenfald med meget hyppige ord. Det gælder f.eks. **mor** *surbundsjord*, der staves ligesom **mor** *moder* /'moə/, men udtales ligesom **mord** *drab* /'moə/.

Kilder

Udtaleformerne i denne ordbog er udledt af fonologiske regler, som i tillæg til *Den Store Danske Udtaleordbog* (1990) bygger på adskillige videnskabelige undersøgelser og beskrivelser af faktisk udtale og udtaleforandringer suppleret med brugeres indrapportering til *udtaleordbog.dk* samt vores egen introspektion og observation af dansktalende i hele landet og på tværs af generationer.

Både udtaleforandringerne og de fonologiske og fonetiske principper, som vi kort har op-ridset i dette forord, er udførligt beskrevet og dokumenteret i det materiale, som ligger til grund for *Ny dansk fonetik*, udgivet af Ruben Schachtenhaufen på Modersmål-Selskabets forlag.

Fejl og mangler

I en redaktion af et omfang som denne udgivelse vil der uvægerligt være fejl, som vi naturligvis påtager os det fulde ansvar for. På *modersmaalselskabet.dk/udtaleordbog* vil fejlrettelser blive offentliggjort, ligesom vi på *udtaleordbog@modersmaalselskabet.dk* gerne modtager tilbagemeldinger, hvis De mener at have fundet fejl eller ønsker at efterlyse ord, som vi af den ene eller anden grund måtte have glemt at få med.

På *udtaleordbog.dk* kan man finde flere udtalevarianter og få yderligere oplysninger om, hvem der typisk udtaler et ord på den ene eller anden måde. Her er det også muligt at efterlyse udtale af nye ord og indrapportere manglende udtalevarianter.

Introduction in English

Dear Reader,

You have in front of you the first dictionary of Danish pronunciation published in print this millennium. To make the best use of it, we strongly urge you to read this introduction up to and including the section *Phonetic notation*, to familiarise yourself with the sounds the symbols represent.

In this introduction, we explain the purpose of the dictionary and offer some insight into how it came into being, as well as explaining the fundamental principles and editorial decisions that have shaped it. We also advise how to make optimal use of the dictionary, whether you are teaching or being taught Danish as a second language, or have a general or specialised interest in the pronunciation of Danish.

We have taken care to cover the pronunciations used by the majority of people. Different speakers and contexts, however, always give rise to a degree of variation, particularly in the case of frequently used words. We also explain some of the more common of these variations.

It cannot be stressed enough that many pronunciation variants inevitably exist that are not featured in this dictionary. That is *not* to say that those are wrong or are not broadly accepted forms!

Background

Contemporary Danish Pronunciation is a research-based dictionary and throughout the process of compiling it we have drawn on various linguistic disciplines including phonology, morphology, history of language, language change and language technologies.

The dictionary describes standard pronunciations in distinct speech among middle-aged and younger Danes, i.e. those born in the years 1975-2000. It does not, therefore, describe all varieties of Danish, but primarily the current standard pronunciation without the presence of dialect. Older dictionaries, namely *Den Store Danske Udtaleordbog* (1990), describe more conservative pronunciation well. The purpose of *Contemporary Danish Pronunciation* is not to render such older books obsolete, or to repeat their content, but rather to position itself as a chronological extension and show what developments have occurred in the intervening period.

Why a printed dictionary?

Given that language is always changing and printed media offers limited space, one might argue that a digital dictionary would make more sense, but this printed edition serves a different purpose to the online version it's based on (*udtaleordbog.dk*).

The digital edition is updated regularly and contains a wealth of alternative forms, but digital media is transient by nature and less appropriate as an historic source for those who come after us – today, it is easier for us to read the thousand-year-old inscriptions on the Jelling Stones than to access twenty-year-old CD-ROMs. Anyone studying or teaching Danish pronunciation will benefit by having this dictionary to hand as a reference, just as they might refer to the latest dictionary of spelling (*Retskrivningsordbogen*), which has also been released in a new, printed edition.

Who is this dictionary for?

Danish official spellings are set by the Danish Language Council (*Dansk Sprognavn*), but no official authority regulates how Danish words should be pronounced, so why even write a book of Danish word pronunciations? One could argue that we make up our own minds how a word should be spoken, but in reality most people do like to be in tune with the other speakers around them.

Those learning Danish as a second or foreign language may well need to look up the pronunciation of a word, while people with a strong command of a language can still have holes in their knowledge, or curiosity to see how the rest of its speakers say a particular word.

Even where a word's pronunciation is unequivocal, there is the question of how to describe that pronunciation. What sounds does the word actually consist of and how does it differ from other similar words? Readers with a keen interest in languages may also want to learn about alternatives to the pronunciation they already know, or about current developments in the language or how Danish words are generally structured in terms of sound.

Finally, language is constantly changing. In 50 or 100 years' time, language researchers and enthusiasts will need to see how Danish pronunciation was previously described, in order to map out the changes that have happened in the language since then.

All of these factors were part of the reasoning behind *Contemporary Danish Pronunciation*.

Structure

This book is not intended as a grammar reference and so we have, in fact, broken away from some of the traditions for dictionaries. Here, words should be looked up in their inflected forms – or rather, under the spelling that one is seeking the pronunciation of. We see no reason to send the reader round the houses looking for the pronunciation under an uninflected form! Also, parts of speech are only given where necessary to distinguish between two different pronunciations. For example, no matter if you are looking for the pronunciation of the infinitive or the plural form of the word **stole** /'sto:lə/), it remains the same. Where two words are spelled the same but spoken differently, and information on parts of speech or inflection is insufficient to differentiate between them, the entry will include added definitions, for example **formalet** *pulverisere, etc., adj.* /fo:'mæ:lɔ/ vs. **formalet** ≠ *friskmale, etc., adj.* /'fo:.mæ:lɔ/.

Entries are structured in the following way:

entry word *part of speech, inflection or definition if needed* /pronunciation/

Where there is more than one pronunciation, the oldest version is given, followed by an arrow, and then the newer version, in order to show the chronological change:

færge /'fæe.ʊ/ > /'fæ:.ʊ/

There may also be parallel variants that are not historical, and those are separated by a dot, for example:

sabotage /sa.po.'tsæ:ɛə/ • /sæ.po.'tsæ:ɛə/

Many variants are the opposite ends of a continuum, with other possible pronunciations in between (see *Variation* section).

Abbreviations used

Abbreviation	Meaning	Abbreviation	Meaning
<i>adj.</i>	adjective	<i>pl.</i>	plural
<i>adv.</i>	adverb	<i>pron.</i>	pronoun
<i>def.</i>	definite form	<i>prs.</i>	present
<i>imp.</i>	imperative	<i>prt.</i>	past
<i>interj.</i>	interjection	<i>præp.</i>	preposition
<i>komp.</i>	comparative	<i>ptc.</i>	participle
<i>konj.</i>	conjunction	<i>sb.</i>	noun
<i>ntr.</i>	neuter	<i>sg.</i>	singular
<i>num.</i>	numeral	<i>vb.</i>	verb

Compound words and derivations

In Danish, words may be concatenated almost endlessly, for example **medarbejdertilfredshedsundersøgelsesresultat** ~ *employee satisfaction survey result*. In general, compound words are pronounced as their constituents consecutively with the first constituent keeping stress. Some affixes adopt stress and are marked with / ' /. Regular prefixes are listed as entries alphabetically, for example **meta-**, while regular suffixes are listed in the table below.

Words that alter pronunciation systematically when forming the first part of a compound word, are listed as separate entries, for example **fag-** /'faʊ/ vs. **fag** /'fæ:/. If the pronunciation of a compound word does not follow the general rule after concatenation, inflection or derivation, it has an individual entry, for example **halstørklæde** /'hælst.ɐ.kʰlɛ:ɾ/ vs. **hals+tørklæde** /'hæls 'tsæɐ.kʰlɛ:ɾ/ and **psykologi** /sy.ko.lo.'kji:/ vs. **psykologisk** /sy.ko.'lɔ:.isk/.

Suffix	Pronunciation	Suffix	Pronunciation
-ede	/ɾ.ɾ/ > /ɾ/	-isk	/isk/
-else	/l.sə/	-isme	/'is.mə/
-en	/n/	-ist	/'ist/
-ende	/nə/	-n	/n/
-ene	/nə/	-ne	/nə/
-er	/ɐ/	-ning	/nɪŋ/
-erne	/ɐ.nə/	-s	/s/
-es	/əs/	-sen	/sn/
-hed	/heɣ/	-st	/st/
-ing	/ɪŋ/	-t (not -et)	/t/

Phonetic notation

The phonetic notations used in this dictionary follow the IPA (International Phonetic Alphabet) and are listed in the tables of phonetic symbols on the following pages.

Table of Phonetic Symbols

The table below lists all symbols used in the transcriptions with the corresponding letter under-scored in a common Danish word along with the closest equivalent in British English in brackets. An asterisk indicates that no English equivalent exists.

Plosives and affricates

/p ^h /	<u>p</u> ost (<u>p</u> ost)
/p/	<u>b</u> o (<u>t</u> o <u>p</u>)
/t/	<u>d</u> a (<u>c</u> a <u>t</u>)
/k ^h /	<u>k</u> ø <u>r</u> e (<u>c</u> o <u>l</u> d)
/k/	<u>g</u> ø <u>r</u> e (<u>c</u> l <u>i</u> ck)
/ts/	<u>t</u> ak (<u>t</u> ea)
/tʃ/	<u>ch</u> at (<u>ch</u> in)

Nasals

/m/	<u>m</u> and (<u>m</u> an)
/n/	<u>n</u> ej (<u>n</u> ot)
/ŋ/	<u>t</u> un <u>g</u> e (<u>w</u> in <u>g</u>)

Fricatives

/f/	<u>f</u> ar (<u>f</u> ear)
/s/	<u>s</u> å (<u>s</u> ee)
/ʃ/	<u>sj</u> ov (<u>s</u> h <u>ee</u> t)
/h/	<u>h</u> er (<u>h</u> ere)

Approximants

/v/	<u>v</u> il (<u>v</u> iking)
/ʁ/	<u>r</u> o *
/j/	<u>j</u> a (<u>y</u> es)
/l/	<u>l</u> idt (<u>l</u> eave)

Foreign sounds in loan words

/ɹ/	(<u>r</u> ead)
/w/	(<u>w</u> ill)
/θ/	(<u>th</u> ing)

Unrounded front vowels

/i/	<u>g</u> ive (<u>t</u> ea)
/e/	<u>s</u> e (<u>b</u> ig)
/ɛ/	<u>n</u> æ <u>s</u> te (<u>t</u> est)
/æ/	<u>k</u> at (<u>c</u> at)
/a/	<u>t</u> ak (<u>c</u> alm)

Rounded front vowels

/y/	<u>t</u> ysk (rounded /i/)
/ø/	<u>k</u> ø <u>b</u> e (rounded /e/)
/œ/	<u>s</u> kø <u>n</u> (rounded /ɛ/)
/ɘ/	<u>b</u> ør <u>n</u> (rounded /æ/)

Back vowels

/u/	<u>n</u> u (<u>s</u> h <u>oo</u> t)
/o/	<u>g</u> od (<u>f</u> oo <u>t</u>)
/ɔ/	<u>f</u> å (<u>o</u> p <u>e</u> n)
/ɒ/	<u>o</u> p (<u>l</u> o <u>v</u> e)

Lax vowels

/ə/	<u>k</u> ø <u>b</u> e (<u>b</u> ir <u>d</u>)
/e/	<u>k</u> ø <u>b</u> er (<u>t</u> ea <u>ch</u> er)
/ɪ/	<u>r</u> et <u>n</u> ing (<u>s</u> ee <u>i</u> ng)
/ɚ/	<u>h</u> ed <u>d</u> e *
/ʊ/	<u>s</u> koy (<u>l</u> ow)

Suprasegmentals

/'	Stressed syllable
/ː/	Stød (laryngealization)
/:/	Lengthening

IPA as a teaching tool

When teaching pronunciation, a multimodal approach is very helpful. Phonetic notation matches the sounds with something visual. We recognise this from the teaching of literacy, where the alphabet is used as a visual aid to introduce the concept that a symbol can represent a sound. One challenge in teaching Danish pronunciation lies with the fact that the written language hasn't changed together with natural changes in pronunciation. It is therefore helpful to use a system of phonetic notation where the symbols consistently show *how* pronunciations differ from one another – rather than the learner simply being left to try and follow the movements of their teacher's mouth.

Some teachers might object that their students don't know the IPA and so an added focus on phonetic notation would be of limited use, given the time it would take to teach it. However, one can examine the main features of Danish pronunciation without in-depth study, as more than half of IPA symbols correspond to letters we know from our alphabet.

The IPA is useful even for those without detailed knowledge of phonetic notation, because it shows the precise difference in pronunciation between two words. For example, only the vowel length is different in **fulde/fugle** /'ful.ə 'fu:l.ə/; only the aspiration changes in **bil/pil** /'pi:l 'pʰi:l/, and only the *stød* (see *Stress, stød and length* section) is different in **mor/mord** /'moe 'mog/. Phonetic notation also demonstrates how all letters are not always pronounced, for example in words like **hundrede** /'hun.ɐɾ/.

Investing a little time in an introduction to phonetic notation can save time in the long run, and much can be gained by focusing on a select few IPA symbols. In the following sections, we set out exactly why broad IPA transcription is good support to learners of Danish as a second language.

Principles behind the phonetic notation in this book

The phonetic notation in this book follows the symbol definitions and principles of the IPA, without any re-defining of the sound values, which makes it possible to read the phonetic notations knowing the IPA chart on the previous page and without any specialist knowledge of older literature or the technicalities of Danish phonetics. Phonetic notations are given between slashes //, and are broad (phonemic), while square brackets [] are used only here in the introduction to show non-distinctive details. The broad phonetic notation shows those sounds that give a different meaning in a minimal pair (a pair of words that differ by only one phonological element; examples are given in the Danish table of phonetic symbols on the inside of the cover), while ignoring nuances that are not significant to meaning.

This means, in practice, that the verb **hvæse** /'vɛ:s.ə/ and the noun **vase** /'væ:s.ə/ are notated differently because the sound of the vowel changes the meaning, even though it is heard as identical by many non-native speakers. On the other hand, **bære/bager** /pæ:ɐ/ have the same notation when pronounced the same, even though it is possible to force a more literal difference in sound. Similarly, the **t** in **tak** may be pronounced either affricated [ts] or aspirated [tʰ], but we notate it consistently as /ts/, as the change doesn't alter the meaning. It is important, though, for speakers of Italian and French, for example, to pronounce **tue** with /ts/, as they would otherwise say **due**, just as **due** should be pronounced with /t/ and not with the voiced /d/ – a sound that we don't have in Danish at all.

Pros and cons of using an international standard

An advantage of using the IPA is that it applies the same standard to many other languages. This makes it possible to compare Danish with other languages, just as a raft of digital tools also use the IPA, making it easier to work with phonetic notation in practice.

One disadvantage is that the IPA is based on how letters are typically used in languages of the Roman alphabet, and that doesn't always apply to usage in Danish. Most notably, the Danish letters **b, d, g, p, t, k**, when used in words like **bus/du/gul/på/tå/kål**, correspond with /p t k pʰ ts kʰ/ in the IPA. Similarly, /æ a/ correspond with the vowels in **kat/tak** /'kʰæt 'tsak/, respectively.

As a reader of phonetic notation, one must be tuned into the fact that it is phonetic notation and not letters. One purpose of phonetics is precisely to show that words are not always said the way they are spelled: it's inevitable that it takes some practice to be able to step back from your usual interpretation of visual text when you are reading it.

Stress, *stød* and length

The pronunciations given apply to individual words in isolation. In running speech, the most important words will be stressed, while words of lesser significance in the context can always be left unstressed, and with that there is often a loss of vocal length, *stød* and /ə/, for example **betale** /pe.'tsæ:l.ə/ vs. **betale med kort** /pe.tsæ:l mɛ 'kʰɔ:t/.

The / ' / symbol indicates where a subsequent syllable is stressed. The /:/ symbol after a vowel indicates a long vowel. Short vowels should be a little more lax and open than the corresponding long vowels. It thus follows that the vowel in **masse** can be slightly more open than in **mase**, although both are shown as /æ/. Long vowels may be slightly diphthongized, for example **male** /mæ:l.ə~mæɪ.l.ə/. This is also true where the vowel stretches over two syllables, for example **mage** /mæ:æ/, which can also be /mæ:ɪ~mæɪ.ɪ/.

A tilde / ~ / below a vowel or sonorant indicates *stød*, or laryngealization, where the vocal folds close tightly to a creaky voice sound, somewhat similar to the Cockney glottal stop in **butter** /'bʌʔə/. In Danish it differentiates between, for example, **hej** /'hæj/ and **haj** /'hæj̃/. In Jutland, the laryngealization may in some words be replaced by a falling intonation and differentiates between **sy/syg** ['sy: 'sý:], something not found in other variants of Danish. The *stød* is not generally pronounced at all in the most southerly parts of Denmark.

Syllable division

The phonetic notations in this book are divided into separate syllables, and a grey dot marks the syllable boundary. It's worth noting that syllable boundaries in phonetic notation follow different rules to those used in Danish orthography. For example, **spo•ra•disk** vs. /spo.'ʋæɹ̥.ɪsk/, when the **d** is pronounced as a vowel, like it is at the end of a syllable, but /spo.'ʋæ:ɪtsk/, if it has a stop, like it has at the beginning of a syllable.

Syllable boundaries have no actual sounds in themselves, and their primary role is to help divide a word into smaller, more manageable units. Some sounds are subtly different depending on whether they come first or last in a syllable, for example /ts/ in **hertug** /hæe.tsu:/ and /ts/ in **ætse** /'ɛts.ə/. In one pair of words this difference can be distinctive: **pizza/pita** /pʰit.sæ pʰi.tsæ/ (unless **pita** is said with a long /i:/).

The challenges of Danish as a second language

A huge challenge facing many students of Danish as a second language is the gap between its orthography and pronunciation. For example, the consonants **d**, **g** and **r**, in particular, are weakened in certain circumstances. It has also become standard to not pronounce the weak vowel /ə/ when it stands alone in a syllable, as in **Norge** /'nɔ:ʊ.ə/ > /'nɔ:ʊ/ and **færge** /'fæ:ʊ.ə/ > /'fæ:ʊ/. The /ə/ is now only heard in especially clear speech.

Take the sentence: **Lars hentede flere røgede ørreder i Hvidovre**, transcribed in IPA as /'la:s 'hɛnt.ɾ.ɾ 'fle:ɐ 'ʁɔ:ɾ.ɾ 'æ:ɐ.ɐ i 'vi:ʁ.ʊ.ɐ/. Between weak vowels, the **d** stays “soft”. Note that, in this dictionary, the “soft” **d** is transcribed with /ɾ/ and not the /ð/, which in IPA would correspond to the fricative in the English word **this**. This consonantal description no longer fits the Danish “soft” **d**. It has the acoustic qualities of a close-mid, centralized back vowel, [ɿ]. A way of achieving the sound is to press the tip of the tongue gently towards the lower front teeth. The /ɾ/ symbol offers a helping hand to learners who must learn to produce the sound and differentiate it from /ð/, and potentially from /d/ in their mother tongue. Similarly, the sound of the **g** disappears in one series of words (such as **røgede** /'ʁɔ:ɾ.ɾ/), while in others (such as **Norge** /'nɔ:ʊ/ and **færge** /'fæ:ʊ/) it weakens into a /w/.

A very large number of Danish words feature the dropping of the /ə/ sound, for example in the endings **-ede/-ere/-ige/-en**, as in **hentede/nemmere/hurtige/femten** /'hɛnt.ɾ.ɾ 'nɛm.ɐ.ɐ 'hoet.-ɪ.ɪ 'fɛmt.n/. If foreign speakers hope to develop a contemporary and inconspicuous sounding Danish voice, they will need to be aware of this phenomenon, and phonetic transcription can be a great help with that.

The letter **r** can also cause the learner difficulties. It is only a consonant in many other languages, but in Danish it is voiced as /ɐ/ after a vowel, or it simply changes the vowel quality in some words, such as **bare/båre** /'pa:a 'pɔ:ɔ/. When it is an initial sound /ɐ/, it is a voiced uvular approximant, made by raising the back of the tongue towards the uvula, but slightly less than in the fricative known from French and German.

Variation

This dictionary draws on a digital dictionary database from *udtaleordbog.dk*, including variants from what today would be seen as hyperdistinctive pronunciation types, like that of choral singing, to the most recently observed emerging variants, where we are yet to see how and in what way they may become established. This dictionary covers the current middle-aged generation’s typical pronunciations and the current younger generation’s, and where these don’t align, both or more variations will be given.

If a pronunciation variation can be linked to a difference in official spellings, only the pronunciation for the closest spelling is displayed, not both, for example **Transsilvanien** /...sil.../ and **Transsylvanien** /...syl.../.

Many words have more than one form of variant. For example, the word **ekspertise** is said both with and without aspiration on the **p**, /ɛks.pʰæ:.'tsi:s.ə ɛk.spæ:.'tsi:s.ə/, with and without /ɐ/, /ɛks.pʰæ:.'tsi:s.ə ɛks.pʰæ:.'tsi:s.ə/, and with or without /ə/, /ɛks.pʰæ:.'tsi:s.ə ɛk.spæ:.'tsi:s/, as well as other combinations of these variants, /ɛks.pʰæ:.'tsi:s ɛk.spæ:.'tsi:s/. There are 8 combinations in total, from the fully expanded form /ɛks.pʰæ:.'tsi:s.ə/ to the most reduced one /ɛk.spæ:.'tsi:s/.

Including all these variations in the dictionary would be too much and would obscure the general overview. We also cannot be certain that all possible combinations actually occur. Possibly, speakers who leave out /e/ also reduce /pʰ/ to /p/, or something else. The rules for pronunciation changes often follow a fixed sequence, but the sequence for specifically more recent developments may not have been mapped out yet. There are, therefore, pronunciations that we describe below as general potential variations rather than including them in the entries. Individual entries may, of course, mention a certain form explicitly, where it is a particularly widespread occurrence for the relevant word. Where two different pronunciations exist, we can assume a certain scope for other variations with traits from one or the other, or that possible in-between variants may arise. One example is **kommando** /kʰo.'mæn.to/ • /kʰɔ.'mæn.to/, where the first vowel in /kʰɔ.'mæn.to/ is more open than /o/, but more closed than /ɔ/. Another example is **absolut** /aps.-o.'lut / • /ap.sə.'lut/, where the middle vowel in /aps.e.'lut/ is articulated further forward than /o/, but further back than /ə/.

Some words are influenced later, or not at all, by rules that influence other words. Besides stress and sound composition, frequency of use, domain or lexical relations can be factors in this. The word **biograf**, for example, is often said with /'piʊ/ rather than /'pi.o/, but the same can't be said for **biotop**. Where **immigration** is less susceptible to being said with an initial /'e/ sound rather than /'i/, which is otherwise a common tendency with **mm**, this is probably in order to differentiate it from **emigration**.

In the case of loan words, parallel variations often arise because one follows the stress patterns of the original language while the other shows typical Danish stress patterns. We list, for example, **tombola** /tsɔm.'po:læ/ • /'tsɔm.po.læ/ with the Danish stress pattern first, being the most common pronunciation, and the original Italian stress pattern last, although the first would be considered by many to be “incorrect”.

General variations

When a /ə/ is the only sound in a syllable, it can be omitted, for example **passé** /'pʰæs(ə)/. The /ə/ is less susceptible to being dropped if there are other sounds in the same syllable, as seen in **hymne** /'hym.nə/. Where there is a strong tendency to omit /ə/, as is typical in French loan words, then that variant is explicitly given and then is unmarked and not an indication of reduction, for example **bearnaise** /pæe.'nɛ:s/.

The consonant **r** can always be dropped in /.ʁe/, possibly with a slight lengthening of the preceding consonant: **pylre** /'pʰyl.ʁe/ > /'pʰyl(:).e/.

The diphthongs /æɐ̯ œɐ̯/ in, for example, **sær/rør** /'sæɐ̯ 'ʁœɐ̯/ can be more closed in conservative pronunciation /'sɛɐ̯ 'ʁœɐ̯/ or can be positioned somewhere in between. This is also true of long **ær/ør**, so there is a contrast between **bære/bæger** /'pɛ:e/ and **bager** /'pæ:e/.

Conservative pronunciation shows a distinction between **kraft** /'kʰʁaft/ and **kræft** where some use a higher vowel /'kʰʁæft/ in words with **ræ/re**. These variations are being used less now and have not been included.

/ʁi ʁy ʁu/ can almost always be replaced with a more open vowel /ʁe ʁø ʁo/. This also applies to short and long variants of the vowels. The progression from /ʁu/ to /ʁo/ has been observed in the Copenhagen area for generations, but it is not known how widespread it is in the rest of the country. Other more open vowels are on the increase among younger people.

We have transcribed the diphthong **eu** as /eʊ/ when an initial sound, or when following **l** or **n**, for example **neutral** /neʊ.'tsɛ̃:l/. It is also very commonly pronounced as /œʊ eʊ/, and in the south of Jutland additionally as /ɔɪ/, as it is in German.

The word endings **-de** and **-et** /ɛ/ can be spoken with a stop /ət/ in the west of Denmark.

A number of words with a long **or** have a closed diphthong in the east of Denmark: **sort** /'soet/, while in the west of the country they have the same vowel sound as **bort** /'pɔ:t/, or something in between. Both variants are included here.

Shortened forms

Many grammatical short words like pronouns, articles, prepositions and conjunctions, as well as certain verbs develop particular variations in pronunciation. Shortened forms are often linked to specific phono-grammatical contexts or functions. Constructions like **have den** and **på den**, for example, are typically said with the short form pronunciation, /'hæ tn 'pɔ tn/. The verb **er** will be said as a lengthening of the preceding vowel or omitted completely after a grammatical short word ending on a short vowel, such as **du**, **det**, **da**, **så** and **nu**. A word like **sådan** will have the full form /'sɔ'tæn/ when used as an exclamation, **Sådan!**, but the short form /sn/ when used as a sentence adverbial, for example **den var sådan meget god**.

Shortened forms are labelled *kortform* in the dictionary entries. There are only a few words in modern Danish for which the relationship between shortened forms, grammar, phonology and function has been thoroughly researched. It seems inappropriate, therefore, for this dictionary to elaborate on the contexts where shortened forms should be used rather than full forms.

About this book

This dictionary is built with computer code that emulates the last century of phonological developments in Danish as well as the pronunciation rules that apply to conjugation, composition and derivation. In the code, the morphological structure of the words is analysed, morphemes are turned from text into phonetic notation, and morphemes are put together to form complex words, the pronunciation of which traverses several hundred phonological rules and trends. These rules stem from both older specialised literature on the subject, more recent scientific studies of Danish pronunciation as well as observations from sound recordings or from our natural, everyday dealings with the language. The code is able to emulate everything from older forms of pronunciation, formal sounding by today's standards, to entirely new, emerging variants.

The phonological rules are supplemented with information on etymology (if a word originates from Latin or French, for example, so that the ending **-ment** is then pronounced either /'mɛnt/ or /'mɑŋ/). With all that information, the great majority of words behave regularly even when they are pronounced differently, despite having the same spelling (for example the noun **vagt** and the adjective **vag+t** are said differently: /'vakt/ and /'væ:t/.)

Although there are words that are spelled the same and pronounced differently, it *is* possible to describe the relationship between them using rules. The purpose of the phonetic notations in this dictionary is to show the results of all these rules, rather than the learner having to learn and apply them all to work out a pronunciation.

We did not necessarily observe all of the dictionary's given pronunciations, but the rules are universal in character, and so even without having heard a young speaker say **skærve** /'skæ:.ʊ/, it is fair to suppose that it follows the same pattern as **færge/nerve** /'fæ:.ʊ 'næ:.ʊ/.

The selection process

The lexicographical material used was drawn from *The Central Word Register for Danish* (COR), and supplemented with a range of proper names, which one often needs to know how to pronounce: planets, countries, capital cities, other larger cities, Danish postal districts, railway stops, local councils, islands, lakes, straits and a long list of ordinary names and surnames.

We have left out a good number of very rare words, or ones for which we couldn't find evidence of an established Danish pronunciation. These might be peculiar verbal nouns, like **gurgling** *gargling*, or loan words, which some people say more or less the same as they are in the original language, while others apply Danish pronunciation based on the spelling, for example **flannel** *flannel*.

We also left out rare words that might foreseeably cause more confusion than good, due to their closeness to other more frequently used words. This is the case, for example, with **mor** meaning *acidic soil*; written the same as **mor** *mother* /'moe/, but pronounced the same as **mord** *murder* /'mog/.

Sources

The pronunciation forms in this dictionary are derived from phonological rules, which supplement *Den Store Danske Udtaleordbog* (1990) and are based on scientific research, descriptions of real-life usage of pronunciations and changes in pronunciations, as well as user feedback through *udtaleordbog.dk*, and our own thoughts and observations of Danish speakers across the whole country and across different generations.

These pronunciation changes and the phonological and phonetic principles we briefly describe in this introduction are both described and documented in greater detail in the material that forms the basis for *Ny danske fonetik*, by Ruben Schachtenhaufen, published by Modersmål-Selskabet.

Errors and omissions

In editorial work of this magnitude, there will inevitably be some errors, for which we take full responsibility, of course. Any corrections will be published on the website *modersmaalselskabet.dk/udtaleordbog*, and we welcome your feedback at *udtaleordbog@modersmaalselskabet.dk*, should you find any mistakes or wish to enquire about words we may have missed out, for whatever reason.

At *udtaleordbog.dk* you can find further pronunciation variations and extra information about who typically pronounces a certain word in one way or another. You can also research the pronunciation of new words and report any variations in pronunciation that we have not covered.

A

- A** /'æ:/
a cappella /æ.k'hæ.'p'hɛ.læ/
a conto /æ.'k'hɒn.tso/
a la carte /æ.læ.'k'hɑ:t.ə/
a priori /æ.p'hɪ.'oɛ.i/
a vista /æ.'vi.stæ/
a ae, imp. /'æ:./
a præp. /'æ/
ab *abe, imp.* /'æ:p/
ab *præp.* /'ap/
abandonner /æ.pæn.to.'neg/
abandonnere /æ.pæn.to.'nɛ:.e/
abandonnerer /æ.pæn.to.'nɛ:.e/
abandonneret /æ.pæn.to.'nɛ:.ɛʁ/
abbed /'ap.ʁ/
abbeden /'ap.ʁɯn/ > /'ap.ʁn/
abbeder /'ap.ʁ.e/
Abdel /ap.'tɛl/
abdicer /ap.ti.'sɛg/
abdicere /ap.ti.'sɛ:.e/
abdicerer /ap.ti.'sɛ:.e/
abdiceret /ap.ti.'sɛ:.ɛʁ/
abdikation /ap.ti.k'hæ.'ɔ:g.n/
abdikationen /ap.ti.k'hæ.'ɔ:g.n.n/
abdikationer /ap.ti.k'hæ.'ɔ:g.n.e/
Abdul /ap.'tul/
Abdulla /ap.'tu.læ/
abe /'æ:p.ə/
abekattestreg /'æ:p.ə.k'hæt.ə.stvɑ:ɹ/
abekattestregen /'æ:p.ə.k'hæt.ə.stvɑ:ɹ.-
 ɪn/
abekattestreger /'æ:p.ə.k'hæt.ə.stvɑ:ɹ.e/
Abel /'æ:p.l/
aben /'æ:p.m/
aber dabei /ap.e.ta.'paɪ/
aber /'æ:p.e/
aberration /ap.ə.vɑ.'ɔ:g.n/ > /ap.e.vɑ.-
 'ɔ:g.n/
aberrationen /ap.ə.vɑ.'ɔ:g.n.n/ > /ap.e.-
 vɑ.'ɔ:g.n.n/
aberrationer /ap.ə.vɑ.'ɔ:g.n.e/ > /ap.e.-
 vɑ.'ɔ:g.n.e/
Abessinien /a.pə.'sj:n.jən/
abet /'æ:p.ʁ/
Abidjan /a.pi.'tja:n/
Abild /'æ:pil/
Abkhasien /ap.'k'hæ:.ɕən/
ablativ /'ap.læ.tsiɣ/
ablativen /'ap.læ.tsiɣ.n/
ablativer /'ap.læ.tsiɣ.e/
abnormitet /ap.nɔ:.mi.'tʃɛ:t/
abnormitetten /ap.nɔ:.mi.'tʃɛ:t.n/
abnormiteter /ap.nɔ:.mi.'tʃɛ:t.e/
abonnement /a.pon.ə.'maŋ/ • /æ.pon.-
 ə.'maŋ/
abonnementer /a.pon.ə.'maŋ.e/ • /æ.-
 pon.ə.'maŋ.e/
abonnementet /a.pon.ə.'maŋ.ʁ/ • /æ.-
 pon.ə.'maŋ.ʁ/
abonnant /a.po.'nɛŋt/ • /æ.po.'nɛŋt/
- abonnenten** /a.po.'nɛŋt.n/ • /æ.po.-
 'nɛŋt.n/
abonnenter /a.po.'nɛŋt.e/ • /æ.po.-
 'nɛŋt.e/
abonner /a.po.'nɛg/ • /æ.po.'nɛg/
abonnere /a.po.'nɛ:.e/ • /æ.po.'nɛ:.e/
abonnerer /a.po.'nɛ:.e/ • /æ.po.'nɛ:.e/
abonneret /a.po.'nɛ:.ɛʁ/ • /æ.po.'nɛ:-
 ɛʁ/
abonnering /a.po.'nɛg.ɪŋ/ • /æ.po.-
 'nɛg.ɪŋ/
abonneringen /a.po.'nɛg.ɪŋ.ɪŋ/
abonneringer /a.po.'nɛg.ɪŋ.e/
aborigin /a.po.i.'kɪ:n/ • /æ.po.i.'kɪ:n/
aboriginal /a.po.i.ki.'næ:l/ • /æ.po.i.ki.-
 'næ:l/
aboriginalen /a.po.i.ki.'næ:l.n/
aborigine /a.po.i.'kɪ:n.ə/ • /æ.po.i.'kɪ:n.-
 ə/
aboriginer /a.po.i.'kɪ:n.e/ • /æ.po.i.-
 'kɪ:n.e/
aboriginere /a.po.i.'kɪ:n.e.e/ > /a.po.i.-
 'kɪ:n.e/
aborigineren /a.po.i.'kɪ:n.e.en/ > /a.-
 po.i.'kɪ:n.en/
aborigint /a.po.i.'kɪ:nt/ • /æ.po.i.'kɪ:nt/
aborre /'a.pɔ:.ɔ/ • /'æ.pɔ:.ɔ/
aborren /'a.pɔ:.ɒn/ • /'æ.pɔ:.ɒn/
aborrer /'a.pɔ:.ɔ/ • /'æ.pɔ:.ɔ/
abort /æ.'pɔ:t/
aborten /æ.'pɔ:t.n/
aborter /æ.'pɔ:t.e/
abracadabra /æ.pvɑ.k'hæ.'tæ:.pvɑ/
Abraham /'æ:.pvɑ.ham/
abrikos /a.pvɪ.'k'hɔ:s/ • /æ.pvɪ.'k'hɔ:s/
abrikosen /a.pvɪ.'k'hɔ:s.n/ • /æ.pvɪ.-
 'k'hɔ:s.n/
abrikoser /a.pvɪ.'k'hɔ:s.e/ • /æ.pvɪ.-
 'k'hɔ:s.e/
abrupt /a.'pʁʉpt/ • /æ.'pʁʉpt/
abrupte /a.'pʁʉpt.ə/ • /æ.'pʁʉpt.ə/
absces /ap.'sɛs/
abscessen /ap.'sɛs.n/
abscesser /ap.'sɛs.e/
abscisse /ap.'sis.ə/
abscissen /ap.'sis.n/
abscisser /ap.'sis.e/
absence /ap.'sɑŋs.ə/
absencen /ap.'sɑŋs.n/
absencer /ap.'sɑŋs.e/
absentation /ap.sən.tsæ.'ɔ:g.n/ • /aps.-
 n.tsæ.'ɔ:g.n/
absentationen /ap.sən.tsæ.'ɔ:g.n.n/ •
 /aps.n.tsæ.'ɔ:g.n.n/
absentationer /ap.sən.tsæ.'ɔ:g.n.e/ •
 /aps.n.tsæ.'ɔ:g.n.e/
absenter /ap.sən.'tʃɛg/ • /aps.n.'tʃɛg/
absentere /ap.sən.'tʃɛ:.e/ • /aps.n.-
 'tʃɛ:.e/
absenterer /ap.sən.'tʃɛ:.e/ • /aps.n.-
 'tʃɛ:.e/
- absenteret** /ap.sən.'tʃɛ:.ɛʁ/ • /aps.n.-
 'tʃɛ:.ɛʁ/
absint /ap.'sɛnt/
absinten /ap.'sɛnt.n/
absinter /ap.'sɛnt.e/
absolut /ap.so.'lut/ • /aps.e.'lut/
absolution /ap.so.lu.'ɔ:g.n/
absolutionen /ap.so.lu.'ɔ:g.n.n/
absolutioner /ap.so.lu.'ɔ:g.n.e/
absolutisme /ap.so.lu.'tsis.mə/ • /aps.-
 ə.lu.'tsis.mə/
absolutismen /ap.so.lu.'tsis.mm/
absolutist /ap.so.lu.'tsist/ • /aps.ə.lu.-
 'tsist/
absolutisten /ap.so.lu.'tsist.n/
absolutister /ap.so.lu.'tsist.e/
absolutte /ap.so.'lut.ə/ • /aps.e.'lut.ə/
absorber /ap.so.'pɛg/
absorbere /ap.so.'pɛ:.e/
absorberer /ap.so.'pɛ:.e/
absorberet /ap.so.'pɛ:.ɛʁ/
absorption /ap.sɔp.'ɔ:g.n/
absorptionen /ap.sɔp.'ɔ:g.n.n/
absorptioner /ap.sɔp.'ɔ:g.n.e/
abstinens /ap.sti.'nɛŋs/
abstinensen /ap.sti.'nɛŋs.n/
abstinenser /ap.sti.'nɛŋs.e/
abstinent /ap.sti.'nɛŋt/
abstinente /ap.sti.'nɛŋt.ə/
abstraher /ap.stvɑ.'hɛg/
abstrahere /ap.stvɑ.'hɛ:.e/
abstraherer /ap.stvɑ.'hɛ:.e/
abstraheret /ap.stvɑ.'hɛ:.ɛʁ/
abstrakt /ap.'stvɑkt/
abstrakte /ap.'stvɑkt.ə/
abstrakter /ap.'stvɑkt.e/
abstraktet /ap.'stvɑkt.ʁ/
abstraktion /ap.stvɑk.'ɔ:g.n/
abstraktionen /ap.stvɑk.'ɔ:g.n.n/
abstraktioner /ap.stvɑk.'ɔ:g.n.e/
absurd /ap.'sʉgt/
absurde /ap.'sʉgt.ə/
absurdisme /ap.sue.'tis.mə/
absurdismen /ap.sue.'tis.mm/
absurdist /ap.sue.'tist/
absurdisten /ap.sue.'tist.n/
absurdister /ap.sue.'tist.e/
absurditet /ap.sue.ti.'tʃɛ:t/
absurditeten /ap.sue.ti.'tʃɛ:t.n/
absurditeter /ap.sue.ti.'tʃɛ:t.e/
Abu Dhabi /a.pu.'ta.pi/
Abuja /æ.'pu.tjæ/
abyssinier /æ.py.'sj:n.je/ • /a.py.'sj:n.-
 je/
abyssiniere /æ.py.'sj:n.je.e/ > /æ.py.-
 'sj:n.je/ • /a.py.'sj:n.je.e/ • /a.py.'sj:n.-
 je/
abyssinieren /æ.py.'sj:n.je.en/ > /æ.-
 py.'sj:n.jen/ • /a.py.'sj:n.je.en/ • /a.py.-
 'sj:n.jen/
acai /a.sa.'i/

- accelerando** /ak.sɛl.ə.'bʌn.tə/
acceleration /ak.sɛl.ə.'bʌ.'dʒ:n/
accelerationen /ak.sɛl.ə.'bʌ.'dʒ:n.n/
accelerationer /ak.sɛl.ə.'bʌ.'dʒ:n.e/
accelerator /ak.sɛl.ə.'bʌ:tse/ > /ak.sɛl.-
 e.'bʌ:tse/
acceleratoren /ak.sɛl.ə.'bʌ:tse.n/ >
 /ak.sɛl.e.'bʌ:tse.n/
acceleratorer /ak.sɛl.ə.'bʌ.'tso:e/ >
 /ak.sɛl.e.'bʌ.'tso:e/ • /ak.sɛl.ə.'bʌ:tse.e/
 • /ak.sɛl.e.'bʌ:tse/
accelererer /ak.sɛl.ə.'bʌɛ/ > /ak.sɛl.e.-
 'bʌɛ/
accelerere /ak.sɛl.ə.'bʌɛ:e/ > /ak.sɛl.e.-
 'bʌɛ:e/
accelererer /ak.sɛl.ə.'bʌɛ:e/ > /ak.sɛl.-
 e.'bʌɛ:e/
accelereret /ak.sɛl.ə.'bʌɛ:ɛ/ > /ak.sɛl.-
 e.'bʌɛ:ɛ/
accent *diakritisk tegn* /ak.'sɛnt/
accent *udtaletræk* /ak.'sɑŋ/
accenten *diakritisk tegn, def.* /ak.'sɛnt.n/
accenten *udtaletræk, def.* /ak.'sɑŋ.n/
accenter *diakritisk tegn, pl.* /ak.'sɛnt.e/
accenter *udtaletræk, pl.* /ak.'sɑŋ.e/
accentuation /ak.sɛn.tsu.æ.'dʒ:n/
accentuationen /ak.sɛn.tsu.æ.'dʒ:n.n/
accentuationer /ak.sɛn.tsu.æ.'dʒ:n.e/
accentuer /ak.sɛn.tsu.'ɛ/ >
accentuere /ak.sɛn.tsu.'ɛ:e/ >
accentuerer /ak.sɛn.tsu.'ɛ:e/ >
accentueret /ak.sɛn.tsu.'ɛ:ɛ/ >
accept /ak.'sɛpt/
acceptabel /ak.sɛp.'tsæ:p.l/
acceptabelt /ak.sɛp.'tsæ:p.lt/
acceptable /ak.sɛp.'tsæ:p.lə/
accepten /ak.'sɛpt.n/
accepter *accept, pl.* /ak.'sɛpt.e/
accepter *acceptere, imp.* /ak.sɛp.'tse/ >
acceptere /ak.sɛp.'tse:e/ >
accepterer /ak.sɛp.'tse:e/ >
accepteret /ak.sɛp.'tse:ɛ/ >
aces /ak.'sɛs/
accessen /ak.'sɛs.n/
accesser /ak.'sɛs.e/
accession /ak.sɛ.'dʒ:n/
accessionen /ak.sɛ.'dʒ:n.n/
accessioner /ak.sɛ.'dʒ:n.e/
accessories /æk.'sɛ.sə.'rɪs/
accessorisk /ak.sɛ.'sɔ:.'rɪsk/
accessoriske /ak.sɛ.'sɔ:.'rɪsk.ə/
Accra /'a.kʰrɑ/
acetat /æ.se.'tsæ:t/ • /æs.ə.'tsæ:t/
acetater /æ.se.'tsæ:t.e/ • /æs.ə.'tsæ:t.-
 e/
acetatet /æ.se.'tsæ:t.ɛ/ • /æs.ə.'tsæ:t.-
 ɛ/
acetone /æ.se.'tso:n.ə/ • /æs.ə.'tso:n.-
 ə/
acetonen /æ.se.'tso:n.n/ • /æs.ə.-
 'tso:n.n/
acetoner /æ.se.'tso:n.e/ • /æs.ə.'tso:n.-
 e/
acetyl /æ.se.'tsy:l/ • /æs.ə.'tsy:l/
- acetylen** *acetyl, def.* /æ.se.'tsy:l.n/
acetylen *sb.* /æ.se.tsy.'lɛ:n/ • /æs.ə.tsy.-
 'lɛ:n/
acetylenet /æ.se.tsy.'lɛ:n.ɛ/
acetylet /æ.se.'tsy:l.ɛ/ • /æs.ə.'tsy:l.ɛ/
acidofilus /æ.si.'tɔ:.'fɪ.lus/
Acorerne /æ.'sɔ:.'e.nə/
ad hoc /æɹ.'hɔk/
ad libitum /æɹ.'lɪ:.'pi.tso:m/
ad notam /æɹ.'no:t.sɑm/
ad *interj.* /'æɹ/
ad *prop.* /'æɹ/ • /æ/ • /'æ:/
Ada /'æ:tæ/
adagio /æ.'tæ:.'dʒo/ • /æ.'tæt.dʒo/
adagioen /æ.'tæ:.'dʒo.n/ • /æ.'tæt.dʒo:-
 n/
adagioer /æ.'tæ:.'dʒo:e/ • /æ.'tæt.dʒo:e/
adagioet /æ.'tæ:.'dʒo:ɛ/ • /æ.'tæt.dʒo:ɛ/
Adam /'æ:tɑm/
Adamsen /'æ:tɑm.sən/
adaptation /æ.tɑp.tɛsæ.'dʒ:n/
adaptationen /æ.tɑp.tɛsæ.'dʒ:n.n/
adaptationer /æ.tɑp.tɛsæ.'dʒ:n.e/
adapter *adaptere, imp.* /æ.tɑp.'tse/ >
adapter *sb.* /æ.'tɑp.tɛ/
adaptere *adapter, pl.* /æ.'tɑp.tɛ.e/ > /æ.-
 'tɑp.tɛ/
adaptere *vb.* /æ.tɑp.'tse:e/ >
adapteren /æ.'tɑp.tɛ.n/ > /æ.'tɑp.tɛ.-
 n/
adapterer /æ.tɑp.'tse:e/ >
adapteret /æ.tɑp.'tse:ɛ/ >
adaption /æ.tɑp.'dʒ:n/
adaptionen /æ.tɑp.'dʒ:n.n/
adaptioner /æ.tɑp.'dʒ:n.e/
adaptiv /'æ.tɑp.tsi/ >
adaptive /'æ.tɑp.tsi.ɔ/ >
adaptivt /'æ.tɑp.tsi.ɔt/ >
addend /æ.'tɛnt/
addenden /æ.'tɛnt.n/
addender /æ.'tɛnt.e/
adder /æ.'tɛ/ >
addere /æ.'tɛ:e/ >
adderer /æ.'tɛ:e/ >
adderet /æ.'tɛ:ɛ/ >
Addis Abeba /æ.tɪs.'æ.pe.pæ/
addition /æ.tɪ.'dʒ:n/
additionen /æ.tɪ.'dʒ:n.n/
additioner /æ.tɪ.'dʒ:n.e/
additiv /'æ.tɪ.tsi/ >
additive /'æ.tɪ.tsi.ɔ/ >
additiver /'æ.tɪ.tsi.ɔ/ >
additivt /'æ.tɪ.tsi.ɔt/ >
additivt /'æ.tɪ.tsi.ɔt/ >
adel /'æɹ.ɛl/
adelen /'æɹ.ɛl.n/
adelig /'æɹ.ɛl.ɪ/
adelige /'æɹ.ɛl.ɪ.ɪ/
adeligt /'æɹ.ɛl.ɪ.t/
adelskab /'æɹ.ɛl.skæ:p/
adelskabet /'æɹ.ɛl.skæ:p.ɛ/
adhærence /æɹ.hɛ.'bɑŋs.ə/
adhærencen /æɹ.hɛ.'bɑŋs.n/
adhærencer /æɹ.hɛ.'bɑŋs.e/
- adhærens** /æɹ.hɛ.'bɑŋs/
adhærensens /æɹ.hɛ.'bɑŋs.n/
adhærenser /æɹ.hɛ.'bɑŋs.e/
adhæSION /æɹ.hɛ.'dʒ:n/
adhæSIONen /æɹ.hɛ.'dʒ:n.n/
adjektiv /'æɹ.jɛk.tsi/ >
adjektiver /'æɹ.jɛk.tsi.e/ >
adjektivet /'æɹ.jɛk.tsi.ɛ/ > /'æɹ.jɛk.-
 tsi.ɛ/
adjudant /æɹ.ju.'tænt/
adjudanten /æɹ.ju.'tænt.n/
adjudanter /æɹ.ju.'tænt.e/
adjudantur /æɹ.ju.tæn.'tsu/ >
adjudanturen /æɹ.ju.tæn.'tsu.n/
adjudanturer /æɹ.ju.tæn.'tsu.e/
adjunger /æɹ.jɔŋ.'kɛ/ >
adjungere /æɹ.jɔŋ.'kɛ:e/ >
adjungerer /æɹ.jɔŋ.'kɛ:e/ >
adjungeret /æɹ.jɔŋ.'kɛ:ɛ/ >
adjunkt /æɹ.'jɔŋt/
adjunkten /æɹ.'jɔŋt.n/
adjunkter /æɹ.'jɔŋt.e/
adjunktur /æɹ.jɔŋ.'tsu/ >
adjunkturer /æɹ.jɔŋ.'tsu.e/ >
adjunkturet /æɹ.jɔŋ.'tsu:ɛ/ >
adjø /æ.'tjɔ/
adl /'æɹl/
adle /'æɹ.lə/ > /'æɹ.l/
adlen /'æɹ.l.n/
adler /'æɹ.lɛ/
Adler /'æɹ.lɛ/
adlet /'æɹ.lɛ/ >
adling /'æɹ.lɪŋ/
adlingen /'æɹ.lɪŋ.n/
adlinger /'æɹ.lɪŋ.e/ >
adlyd /'æɹ.ly/ >
adlyde /'æɹ.ly.ɛ/ >
adlyder /'æɹ.ly.ɛ/ >
adlydt /'æɹ.lyt/ >
adlød /'æɹ.lø/ >
administration /æɹ.mi.ni.stʌ.'dʒ:n/
administrationen /æɹ.mi.ni.stʌ.'dʒ:n.-
 n/
administrationer /æɹ.mi.ni.stʌ.'dʒ:n.-
 e/
administrativ /'æɹ.mi.ni.stʌ.tsi/ >
administrative /'æɹ.mi.ni.stʌ.tsi.ɔ/ >
administrativt /'æɹ.mi.ni.stʌ.tsi.ɔt/ >
administrator /æɹ.mi.ni.'stʌ:tse/ >
administratoren /æɹ.mi.ni.'stʌ:tse.n/ >
 > /æɹ.mi.ni.'stʌ:tse.n/
administratører /æɹ.mi.ni.stʌ.'tso:e/ >
 • /æɹ.mi.ni.'stʌ:tse.e/ • /æɹ.mi.ni.-
 'stʌ:tse/ >
administrer /æɹ.mi.ni.'stʌɛ/ >
administrerbar /æɹ.mi.ni.'stʌɛ.pɑ:/ >
administrerbare /æɹ.mi.ni.'stʌɛ.pɑ:-
 a/ >
administrerbart /æɹ.mi.ni.'stʌɛ.pɑ:t/ >
administrere /æɹ.mi.ni.'stʌɛ:e/ >
administrerer /æɹ.mi.ni.'stʌɛ:e/ >
administreret /æɹ.mi.ni.'stʌɛ:ɛ/ >
admiral /æɹ.mi.'bɑ:l/
admiralen /æɹ.mi.'bɑ:l.n/

- forkerte** /fo.'kʰɛgt.ə/
forket /'fo:k.ɔ/
forklar /fo.'kʰlɑː/
forklare /fo.'kʰlɑː.a/
forklarer /fo.'kʰlɑː.a/
forklaret /fo.'kʰlɑː.ɔ/
forklarlig /fo.'kʰlɑː.li/
forklarlige /fo.'kʰlɑː.li.ɪ / > /fo.'kʰlɑː.li/
forklarligt /fo.'kʰlɑː.lɪt/
forklejn /fo.'kʰlɑɪn/
forklejne /fo.'kʰlɑɪn.ə/
forklejner /fo.'kʰlɑɪn.e/
forklejnet /fo.'kʰlɑɪn.ɔ/
forklogskab /'fo:kʰlɔʊ.skæ:p/
forklogskaben /'fo:kʰlɔʊ.skæ:p.m/
forkludr /fo.'kʰluɔ̃.e/
forkludre /fo.'kʰluɔ̃.ɐ/
forkludrer /fo.'kʰluɔ̃.ɐ/
forkludret /fo.'kʰluɔ̃.ɐɔ/
forklæd /fo.'kʰlɛɔ̃/
forklæde *sb.* /'fo:kʰlɛː.ɔ/
forklæde *vb.* /fo.'kʰlɛɔ̃.ɔ/
forklæder *forklade, pl.* /'fo:kʰlɛː.ɔ.e/
forklæder *forklade, prs.* /fo.'kʰlɛɔ̃.e/
forklædet /'fo:kʰlɛː.ɔ/
forklædt /fo.'kʰlɛ:t/
forklædte /fo.'kʰlɛ:t.ə/
forknyt /fo.'kʰnyt/
forknytte /fo.'kʰnyt.ə/
forkog *blanchere, imp.* /'fo:kʰɔɔ̃/
forkog *udkoge, imp.* /fo.'kʰɔɔ̃/
forkoge *blanchere* /'fo:kʰɔː.ɔ/
forkoge *udkoge* /fo.'kʰɔɔ̃.ɔ/
forkoger *blanchere, prs.* /'fo:kʰɔː.ɔ.e/
forkoger *udkoge, prs.* /fo.'kʰɔɔ̃.e/
forkogt *blanchere, ptic.* /'fo:kʰɔkt/
forkogt *udkoge, ptic.* /fo.'kʰɔkt/
forkogte *blanchere, prt.* /'fo:kʰɔkt.ə/
forkogte *udkoge, prt.* /fo.'kʰɔkt.ə/
forkommen /fo.'kʰɔm.m/
forkomne /fo.'kʰɔm.nə/
forkontor /'fo:kʰɔn.tsoɔ̃ / • /'fo:kʰɔn.tsoɔ̃/
forkontorer /'fo:kʰɔn.tsoɔ̃.e/
forkontoret /'fo:kʰɔn.tsoɔ̃.ɐɔ/
forkort /fo.'kʰɔ:t/
forkorte /fo.'kʰɔ:t.ə/
forkorter /fo.'kʰɔ:t.e/
forkortet /fo.'kʰɔ:t.ɔ/
forkramp /fo.'kʰɔɑmp/
forkrampe /fo.'kʰɔɑmp.ə/
forkramper /fo.'kʰɔɑmp.e/
forkrampet /fo.'kʰɔɑmp.ɔ/
forkrom /fo.'kʰɔɔ̃.m/
forkrome /fo.'kʰɔɔ̃.m.ə/
forkromer /fo.'kʰɔɔ̃.m.e/
forkromet /fo.'kʰɔɔ̃.m.ɔ/
forkrop /'fo:kʰɔɔ̃p/
forkroppe /'fo:kʰɔɔ̃p.ə/
forkroppen /'fo:kʰɔɔ̃p.m/
forkrænkelig /fo.'kʰɔɑɪŋk.li/
forkrænkelige /fo.'kʰɔɑɪŋk.li.ɪ / > /fo.'kʰɔɑɪŋk.li/
forkrænkeligt /fo.'kʰɔɑɪŋk.lɪt/
- forkrøbl** /fo.'kʰɔɔ̃p.l/
forkrøble /fo.'kʰɔɔ̃p.lə/
forkrøbler /fo.'kʰɔɔ̃p.lɐ/
forkrøblet /fo.'kʰɔɔ̃p.lɔ/
forkrøp /fo.'kʰɔɔ̃p/
forkrøppe /fo.'kʰɔɔ̃p.ə/
forkrøpper /fo.'kʰɔɔ̃p.e/
forkrøppet /fo.'kʰɔɔ̃p.ɔ/
forku /fo.'kʰyː/
forkue /fo.'kʰyː.u/
forkuer /fo.'kʰyː.e/
forkuet /fo.'kʰyː.ɔ/
forkul /fo.'kʰɔl/
forkulle /fo.'kʰɔl.ə / > /fo.'kʰɔl.l/
forkuller /fo.'kʰɔl.e/
forkullet /fo.'kʰɔl.ɔ/
forkvaki /fo.'kʰvak.l/
forkvakle /fo.'kʰvak.lə/
forkvakler /fo.'kʰvak.lɐ/
forkvaklet /fo.'kʰvak.lɔ/
forkvinde /'fo:kʰven.ə / > /'fo:kʰven.n/
- forkvinden** /'fo:kʰven.n/
forkvinder /'fo:kʰven.e/
forkynd /fo.'kʰɔŋ/
forkynde /fo.'kʰɔŋ.ə / > /fo.'kʰɔŋ.n/
forkyndelse /fo.'kʰɔŋ.l.sə/
forkyndelsen /fo.'kʰɔŋ.l.sn/
forkyndelser /fo.'kʰɔŋ.l.se/
forkynder /fo.'kʰɔŋ.e/
forkyndere /fo.'kʰɔŋ.e.e / > /fo.'kʰɔŋ.e/
- forkynderen** /fo.'kʰɔŋ.e.en / > /fo.'kʰɔŋ.en/
forkyndt /fo.'kʰɔŋt/
forkyndte /fo.'kʰɔŋt.ə/
forkæl /fo.'kʰɛ:l/
forkæle /fo.'kʰɛ:l.ə/
forkæler /fo.'kʰɛ:l.e/
forkælet /fo.'kʰɛ:l.ɔ/
forkæmper /'fo:kʰɛmp.e/
forkæmpere /'fo:kʰɛmp.e.e / > /'fo:kʰɛmp.e/
- forkæmperen** /'fo:kʰɛmp.e.en / > /'fo:kʰɛmp.en/
forkærlighed /'fo:kʰæe.li.heɔ̃/
forkærligheden /'fo:kʰæe.li.heɔ̃.ɔn/
forkætrede /fo.'kʰɛt.ɐɐɔ̃/
forkætrelse /fo.'kʰɛt.ɐl.sə/
forkætrelsen /fo.'kʰɛt.ɐl.sn/
forkætret /fo.'kʰɛt.ɐɐɔ̃/
forkættring /fo.'kʰɛt.ɐɪŋ/
forkættringen /fo.'kʰɛt.ɐɪŋ.ŋ/
forkøbet /'fo:kʰɔ̃:p.ɔ/
forkøl /fo.'kʰɔ̃:l/
forkøle /fo.'kʰɔ̃:l.ə/
forkøler /fo.'kʰɔ̃:l.e/
forkølet /fo.'kʰɔ̃:l.ɔ/
forlad /fo.'læɔ̃/
forlade /fo.'læɔ̃.ɔ/
forlader /fo.'læɔ̃.e/
forladt /fo.'læɔ̃t/
forladte /fo.'læɔ̃t.ə/
forladthed /fo.'læɔ̃t.heɔ̃/
- forladtheden** /fo.'læɔ̃t.heɔ̃.ɔn/
forlag /'fo:læː/
forlagde /fo.'læː.ə/
forlaget /'fo:læː.ɔ/
forlags- /'fo:læs/
forlagskonsulent /'fo:læs.kʰɔn.su.lɛŋt/
forlagskonsulenten /'fo:læs.kʰɔn.su.lɛŋt.n/
forlagskonsulenter /'fo:læs.kʰɔn.su.lɛŋt.e/
forlagt /fo.'lakt/
forland /'fo:læŋ/
forlande /'fo:læn.ə / > /'fo:læn.n/
forlandet /'fo:læŋ.ɔ/
forlang /fo.'laŋ/
forlange /fo.'laŋ.ə / > /fo.'laŋ.ŋ/
forlangende /fo.'laŋ.ŋ.nə / > /fo.'laŋ.nə/
forlangender /fo.'laŋ.ŋ.ne / > /fo.'laŋ.ne/
forlangendet /fo.'laŋ.ə.nɔ / > /fo.'laŋ.nɔ/
- forlanger** /fo.'laŋ.e/
forlangt /fo.'laŋt/
forlangte /fo.'laŋt.ə/
forled *forlede, imp.* /fo.'lɛɔ̃/
forled *sb.* /'fo:lɛɔ̃/
forleddet /'fo:lɛɔ̃.ɔ/
forlede /fo.'lɛɔ̃.ɔ/
forleden /fo.'lɛɔ̃.ɔn/
forleder /fo.'lɛɔ̃.e/
forledt /fo.'lɛːt/
forledte /fo.'lɛːt.ə/
forlegen /fo.'laɪɪn/
forlegenhed /fo.'laɪɪn.heɔ̃/
forlegenheden /fo.'laɪɪn.heɔ̃.ɔn/
forlegent /fo.'laɪɪnt/
forlem /'fo:lɛm/
forlemmer /'fo:lɛm.e/
forlemmet /'fo:lɛm.ɔ/
forlen /fo.'lɛːn/
forlene /fo.'lɛːn.ə/
forlener /fo.'lɛːn.e/
forlenet /fo.'lɛːn.ɔ/
forlening /fo.'lɛːn.ɪŋ/
forleningen /fo.'lɛːn.ɪŋ.ŋ/
forleninger /fo.'lɛːn.ɪŋ.e/
Forlev /'fo:lɛv/
forlib /fo.'liːp/
forlibe /fo.'liːp.ə/
forlibelse /fo.'liːp.l.sə/
forlibelsen /fo.'liːp.l.sn/
forlibelser /fo.'liːp.l.se/
forliber /fo.'liːp.e/
forlibet /fo.'liːp.ɔ/
forlibt /fo.'lipt/
forlibte /fo.'lipt.ə/
forlig /fo.'liː/
forlige /fo.'liː.i/
forligelig /fo.'liː.i.li / > /fo.'liː.li/
forligelige /fo.'liː.i.li.ɪ / > /fo.'liː.li.ɪ/
forligeligt /fo.'liː.i.lɪt / > /fo.'liː.lɪt/
forliger /fo.'liː.e/
forliget /fo.'liː.ɔ / > /fo.'liː.ɔ/

- forligger** /'fo:lɛk.e/
forliggerere /'fo:lɛk.e.e/ > /'fo:lɛk.e/
forliggeren /'fo:lɛk.e.en/ > /'fo:lɛk.en/
forlis /fo.'lj:s/
forlise /fo.'lj:s.ə/
forliser /fo.'lj:s.e/
forliset /fo.'lj:s.ɔ/
forlist /fo.'lj:st/
forliste /fo.'lj:st.ə/
forlod /fo.'lɔɔ/
forlods /'fo:lɔs/
forlok /fo.'lɔk/
forlokke /fo.'lɔk.ə/
forlokker /fo.'lɔk.e/
forlokket /fo.'lɔk.ɔ/
forlomme /'fo:lɔm.ə/ > /'fo:lɔm.m/
forlommen /'fo:lɔm.m/
forlommer /'fo:lɔm.e/
forloren /fo.'lɔ:.en/
forlorent /fo.'lɔ:.ent/
forlov *forlove, imp.* /fo.'lɔv/
forlov *sb.* /fo.'lɔv/
forlove /fo.'lɔv.ɔ/
forlover /fo.'lɔv.e/
forlovet /fo.'lɔv.ɔ/ > /fo.'lɔv.ɔ/
forlyd *forlyde, imp.* /fo.'lyɔ/
forlyd *sb.* /'fo:lyɔ/
forlyde /fo.'lyɔ.ɔ/
forlyden /'fo:lyɔ.n/
forlydende /fo.'lyɔ.ɔ.nə/ > /fo.'lyɔ.nə/
forlydender /fo.'lyɔ.ɔ.n.e/ > /fo.'lyɔ.n.e/
forlydendet /fo.'lyɔ.ɔ.n.ɔ/ > /fo.'lyɔ.n.ɔ/
forlyder /fo.'lyɔ.e/
forlydt /fo.'lyt/
forlygte /'fo:lɔkt.ə/
forlygten /'fo:lɔkt.n/
forlygter /'fo:lɔkt.e/
forlyst /'fo:ly:s/
forlyset /'fo:ly:s.ɔ/
forlyst /fo.'lɔst/
forlyste /fo.'lɔst.ə/
forlyster /fo.'lɔst.e/
forlystet /fo.'lɔst.ɔ/
forlæg *forlægge, imp.* /fo.'lɛk/
forlæg *sb.* /'fo:lɛ:k/
forlægge /fo.'lɛk.ə/
forlægger *forlægge, prs.* /fo.'lɛk.e/
forlægger *sb.* /'fo:lɛk.e/
forlæggere /'fo:lɛk.e.e/ > /'fo:lɛk.e/
forlæggeren /'fo:lɛk.e.en/ > /'fo:lɛk.en/
forlægget /'fo:lɛ:k.ɔ/
forlæg /fo.'lɛŋ/
forlænge /fo.'lɛŋ.ə/ > /fo.'lɛŋ.ŋ/
forlængelse /fo.'lɛŋ.l.sə/
forlængelsen /fo.'lɛŋ.l.sn/
forlængelser /fo.'lɛŋ.l.se/
forlænger /fo.'lɛŋ.e/
forlængere /fo.'lɛŋ.e.e/ > /fo.'lɛŋ.e/
forlængeren /fo.'lɛŋ.e.en/ > /fo.'lɛŋ.en/
forlænget /fo.'lɛŋ.ɔ/
forlæns /'fo:lɛŋs/
- forlæs** /fo.'lɛ:s/
forlæse /fo.'lɛ:s.ə/
forlæser /fo.'lɛ:s.e/
forlæst /fo.'lɛ:st/
forlæste /fo.'lɛ:st.ə/
forløb /fo.'lɔ:p/
forløbe /fo.'lɔ:p.ə/
forløbelse /fo.'lɔ:p.l.sə/
forløbelsen /fo.'lɔ:p.l.sn/
forløbelsere /fo.'lɔ:p.l.se/
forløben /fo.'lɔ:p.m/
forløber *forløbe, prs.* /fo.'lɔ:p.e/
forløber *sb.* /'fo:lɔ:p.e/
forløbere /'fo:lɔ:p.e.e/ > /'fo:lɔ:p.e/
forløberen /'fo:lɔ:p.e.en/ > /'fo:lɔ:p.en/
forløbet /fo.'lɔ:p.ɔ/
forløbne /fo.'lɔ:p.nə/
forlød /fo.'lɔɔ/
forløs /fo.'lɔ:s/
forløse /fo.'lɔ:s.ə/
forløser /fo.'lɔ:s.e/
forløst /fo.'lɔ:st/
forløste /fo.'lɔ:st.ə/
form- /'fo:m/
form /'fɔ:m/
formal ≠ *friskmale, imp.* /'fo:m.æ:l/
formal *adj.; pulverisere, imp.* /fo.'mæ:l/
formaldehyd /fo.mæ.l.te.'hyɔ/
formaldehydet /fo.mæ.l.te.'hyɔ.ɔ/
formale ≠ *friskmale* /'fo:m.æ:l.ə/
formale *pulverisere* /fo:.'mæ:l.ə/
formalede ≠ *friskmale, prt., adj./pl.* /'fo:-mæ:l.ɔ.ɔ/ > /'fo:m.æ:l.ɔ/
formalede *pulverisere, prt., adj./pl.* /fo:-'mæ:l.ɔ.ɔ/ > /fo:.'mæ:l.ɔ/
formaler ≠ *friskmale, prs.* /'fo:m.æ:l.e/
formaler *pulverisere, prs.* /fo:.'mæ:l.e/
formalet ≠ *friskmale, ptc., adj.* /'fo:m.æ:l.ɔ/
formalet *pulverisere, ptc., adj.* /fo:.'mæ:l.ɔ/
formalia /fo.'mæ:l.jæ/
formalin /fo.mæ.'lj:n/
formalinen /fo.mæ.'lj:n.n/
formaliner /fo.mæ.'lj:n.e/
formalinet /fo.mæ.'lj:n.ɔ/
formaliser /fo.mæ.li.'sɛ:/ > /fo:m.æ.li.'sɛ:/
formaliserere /fo.mæ.li.'sɛ:.e/
formaliseret /fo.mæ.li.'sɛ:.e.ɔ/
formalitet /fo.mæ.li.'tsɛ:t/
formaliteten /fo.mæ.li.'tsɛ:t.n/
formaliteter /fo.mæ.li.'tsɛ:t.e/
formalt /fo.'mæ:lt/
forman /fo.'mæ:n/
formand /'fo:m.æŋ/
formanden /'fo:m.æŋ.n/
formandskab /'fo:m.æŋ.skæ:p/
formandskaber /'fo:m.æŋ.skæ:p.e/
formandskabet /'fo:m.æŋ.skæ:p.ɔ/
formane /fo.'mæ:n.ə/
formaner /fo.'mæ:n.e/
formanet /fo.'mæ:n.ɔ/
formast /fo.'mæ:st/
formaste /fo.'mæ:st.ə/
- formastelig** /fo.'mæ:st.lɪ/
formastelige /fo.'mæ:st.lɪ.ɪ/ > /fo.-'mæ:st.lɪ/
formasteligt /fo.'mæ:st.lɪt/
formastelse /fo.'mæ:st.l.sə/
formastelsen /fo.'mæ:st.l.sn/
formaster /fo.'mæ:st.e/
formastet /fo.'mæ:st.ɔ/
format /fo.'mæ:t/
formater *format, pl.* /fo.'mæ:t.e/
formater *formater, imp.* /fo.mæ.'tse:/ > /fo:m.æ.'tse:/
formaterere /fo.mæ.'tse:.e/
formaterer /fo.mæ.'tse:.e.ɔ/
formateret /fo.mæ.'tse:.e.ɔ/
formatet /fo.'mæ:t.ɔ/
formation /fo.mæ.'ɔɔ:n/
formationen /fo.mæ.'ɔɔ:n.n/
formationer /fo.mæ.'ɔɔ:n.e/
formativ /'fo:m.æ.tsi:/ > /'fo:m.æ.tsi:/
formative /'fo:m.æ.tsi.ɔ/
formativt /'fo:m.æ.tsi.ɔt/
formbar /'fo:m.pɑ:/ > /'fo:m.pɑ:/
formbare /'fo:m.pɑ:.a/
formbart /'fo:m.pɑ:t/
forme /'fo:m.ə/
formel *adj.* /fo.'mɛl/
formel *sb.* /'fɔ:m.l/
formelen /'fɔ:m.ln/
formelig /'fo:m.m.lɪ/ > /'fo:m.lɪ/
formelige /'fo:m.m.lɪ.ɪ/ > /'fo:m.lɪ/
formeligt /'fo:m.m.lɪt/ > /'fo:m.lɪt/
formelle /fo.'mɛl.ə/ > /fo.'mɛl.lɪ/
formelt /fo.'mɛlt/
formen *form, def.* /'fɔ:m.m/
formen *formene, imp.* /fo.'mɛ:n/
formene /fo.'mɛ:n.ə/
formener /fo.'mɛ:n.e/
forment /fo.'mɛ:nt/
formente /fo.'mɛ:nt.ə/
formentlig /fo.'mɛ:nt.lɪ/
formentlige /fo.'mɛ:nt.lɪ.ɪ/ > /fo.-'mɛ:nt.lɪ/
formentligt /fo.'mɛ:nt.lɪt/
former *form, pl.; forme, prs.* /'fo:m.e/
former *formere, imp.* /fo.'mɛ:/ > /fo:m.ɛ:/
formere *former, pl.* /'fo:m.e.e/ > /'fo:m.e.e/
formere *vb.* /fo.'mɛ:.e/
formeren /'fo:m.e.en/ > /'fo:m.en/
formerer /fo.'mɛ:.e/
formeret /fo.'mɛ:.e.ɔ/
formet /'fo:m.ɔ/
formgav /'fo:m.kæ:/ > /'fo:m.kæ:/
formgiv /'fo:m.ki:/ > /'fo:m.ki:/
formgive /'fo:m.kj:/ > /'fo:m.kj:/
formgiver /'fo:m.ki.ɔ.e/
formgivet /'fo:m.ki.ɔ.ɔ/ > /'fo:m.ki.ɔ.ɔ/
formidabel /fo.mi.'tæ:p.l/
formidabelt /fo.mi.'tæ:p.l.t/
formidable /fo.mi.'tæ:p.l.ə/
formiddag /'fo:me.tæ/ • /'fo:me.tæ:/ > /'fo:me.tæ:/
formiddage /'fo:me.tæ.æ/ • /'fo:me.tæ.æ/

W

- W** /'tɒp.l.ve:/
waders /'væ:ɾ.es/
wadi /'væ:.ti/
wadien /'væ:.ti:.in/
wadier /'væ:.ti:.e/
Wagner /'vɑ:ŋ.e/
wagon /væ.'kɒŋ/
wagonen /væ.'kɒŋ.ŋ/
wagoner /væ.'kɒŋ.e/
Wales /'weɪls/
walisisk /væ.'li:s.ɪsk/
walisiske /væ.'li:s.ɪsk.ə/
Warszawa /vɑ.'ɕæ:.væ/
wasabi /wɑ.'sɑ:.pi/
wasabien /wɑ.'sɑ:.pi:.in/
watt /'væt/
web /'wep/
webben /'wep.m/
webbet /'wep.ɾ/
Weber /'ve:p.e/
weekend /'vi.keɪŋt/ • /'vi:.keɪŋt/
weekenden /'vi.keɪŋt.n/ • /'vi:.keɪŋt.n/
weekender /'vi.keɪŋt.e/ • /'vi:.keɪŋt.e/
Wellington /'we.leŋ.tson/
wellness /'wel.nəs/
welervægter /'veɪt.e.vekt.e/
welervægtere /'veɪt.e.vekt.e.e/ >
/'veɪt.e.vekt.e/
welervægteren /'veɪt.e.vekt.e.en/ >
/'veɪt.e.vekt.en/
wengé /vɛŋ.'ke/
Werdelin /'væe.te.li:n/
western /'vest.en/
Weyse /'vaɪs.ə/
whiskers /'wesk.es/
whisky /'vi.ski/
whiskyen /'vi.ski:.in/
whiskyer /'vi.ski:.e/
whist /'vest/
whisten /'vest.n/
Wichmann /'vik.mæŋ/
Wien /'vi:n/
wiener /'vi:n.e/
wienerbrød /'vi:n.e.pvœɔ:
wienerbrødet /'vi:n.e.pvœɔ:
wienere /'vi:n.e.e/ > /'vi:n.e/
wieneren /'vi:n.e.en/ > /'vi:n.en/
wienerlæg /'vi:n.e.lɛ:k/
wienerlægget /'vi:n.e.lɛ:k.ɾ/
wienerpølse /'vi:n.e.pʰøls.ə/
wienerpølsen /'vi:n.e.pʰøls.n/
wienerpølser /'vi:n.e.pʰøls.e/
wienerschnitzel /'vi:n.e.snits.l/
wienerschnitzelen /'vi:n.e.snits.ln/
wienerschnitzlen /'vi:n.e.snits.ln/
wienerschnitzler /'vi:n.e.snits.le/
wienerstige /'vi:n.e.sti:.i/
wienerstigen /'vi:n.e.sti:.in/
wienerstiger /'vi:n.e.sti:.e/
wienerstol /'vi:n.e.stɔ:l/
wienerstole /'vi:n.e.stɔ:l.ə/
wienerstolen /'vi:n.e.stɔ:l.n/
wienerstolen /'vi:n.e.stɔ:l.n/
wienervals /'vi:n.e.væɪls/
wienervalse /'vi:n.e.væɪls.ə/
wienervalsen /'vi:n.e.væɪls.n/
wiensk /'vi:nsk/
wienske /'vi:nsk.ə/
wigwam /'vik.vɑ:m/
wigwammen /'vik.vɑ:m.m/
wigwammer /'vik.vɑ:m.e/
wiki /'vi.ki/
wikien /'vi.ki:.in/
wikier /'vi.ki:.e/
Wilhelm /'vil.hɛɪm/
Wilke /'vilk.ə/
Willerslev /'vil.es.leʊ/
William /'vil.jɑ:m/
Willum /'vi.lɒm/
Willumsen /'vi.lɒm.sn/
Willy /'vi.li/
Winding /'ven.tɪŋ/
wing /'veŋ/
wingen /'veŋ.ŋ/
winger /'veŋ.e/
Winkler /'veŋk.le/
Wisti /'vi.sti/
wobler /'vɒp.le/
woblere /'vɒp.le.e/ > /'vɒp.le/
wobleren /'vɒp.le.en/ > /'vɒp.len/
wok /'vɒk/
woke /'wɒk/
wokken /'vɒk.ŋ/
wokker /'vɒk.e/
Wold /'vɒl/
Wolfgang /'vɒlf.kɑ:ŋ/
wolfram /'vɒl.fɾɑ:m/
wolframmet /'vɒl.fɾɑ:m.ɾ/
wow /'wɒʊ/ • /'wɒʊ/
wrap /'ɾæp/
wrappen /'ɾæp.m/

DET INTERNATIONALE FONETISKE ALFABET (revideret til 2021)

KONSONANTER (PULMONISKE)

© 2021 IPA

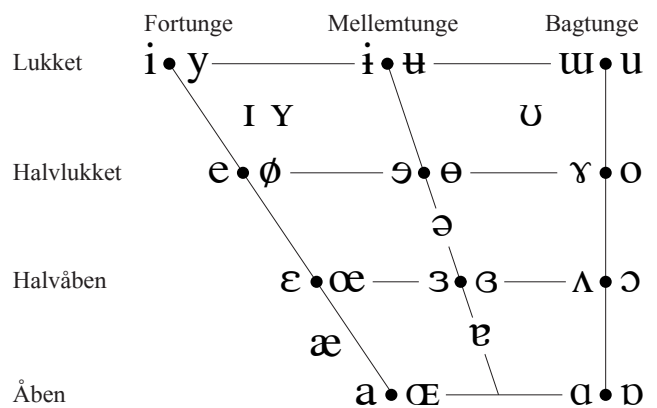
	Bilabial	Labiodental	Dental	Alveolær	Post-alveolær	Retrofleks	Palatal	Velær	Uvulær	Faryngal	Glottal
Plosiv	p b			t d		ʈ ɖ	c ɟ	k g	q ɢ		ʔ
Nasal	m	ɱ		n		ɳ	ɲ	ŋ	ɴ		
Vibrant	ʙ			r					ʀ		
Tap eller Flap		ɸ		ɾ		ɽ					
Frikativ	ɸ β	f v	θ ð	s z	ʃ ʒ	ʂ ʐ	ç ʝ	x ɣ	χ ʁ	ħ ʕ	h ɦ
Lateral frikativ				ɬ ɮ							
Approksimant		ʋ		ɹ		ɻ	j	ɰ			
Lateral approksimant				l		ɭ	ʎ	ʟ			

Symboler til højre i et felt er stemte, symboler til venstre er ustemte. Gråtonede felter henviser til artikulationer, der anses som umulige.

KONSONANTER (IKKE-PULMONISKE)

Clicklyde	Stemte implosiver	Ejektiver
ɸ Bilabial	ɓ Bilabial	ʼ Eksempler:
ǀ Dental	ɗ Dental/alveolær	pʼ Bilabial
ǃ (Post)alveolær	ɟ Palatal	tʼ Dental/alveolær
ǂ Palatoalveolær	ɠ Velær	kʼ Velær
ǁ Alveolær lateral	ʄ Uvulær	sʼ Alveolær frikativ

VOKALER

Hvor symboler optræder i par, repræsenterer det til højre en rundet vokal.

ANDRE SYMBOLER

ɱ Ustemt labial-velær frikativ	ç ʝ Alveolo-palatal frikativ
w Stemt labial-velær approksimant	ɹ Stemt alveolær lateral flap
ɥ Stemt labial-palatal approksimant	ɥ Samtidigt udtalt ʃ og x
ħ Ustemt epiglottal frikativ	Affrikater og dobbeltartikulationer kan repræsenteres som to symboler forbundet af en bue.
ʕ Stemt epiglottal frikativ	ts kp
ʔ Epiglottal plosiv	

DIAKRITISKE TEGN

◌̥ Ustemt	ᵿ ɖ̥	◌̚ Luftfyldt stemme	ᵿ̚ ɖ̚	◌̄ Dental	ᵿ̄ ɖ̄
◌̚ Stemt	ᵿ̚ ɖ̚	◌̤ Knirkestemme	ᵿ̤ ɖ̤	◌̵ Apikal	ᵿ̵ ɖ̵
◌̤ Aspireret	ᵿ̤ᵿ ɖ̤ᵿ	◌̦ Linguolabial	ᵿ̦ ɖ̦	◌̧ Laminal	ᵿ̧ ɖ̧
◌̦ Mere rundet	ᵿ̦	◌̧ Labialiseret	ᵿ̧ᵿ ɖ̧ᵿ	◌̨ Nasaliseret	ᵿ̨ ɖ̨
◌̧ Mindre rundet	ᵿ̧	◌̨ Palataliseret	ᵿ̨ᵿ ɖ̨ᵿ	◌̩ Nasal opløsning	ᵿ̩ᵿ ɖ̩ᵿ
◌̨ Fremskudt	ᵿ̩ᵿ	◌̩ Velariseret	ᵿ̩ᵿ ɖ̩ᵿ	◌̪ Lateral opløsning	ᵿ̪ᵿ ɖ̪ᵿ
◌̩ Tilbagetrukket	ᵿ̪ᵿ	◌̪ Faryngaliseret	ᵿ̪ᵿ ɖ̪ᵿ	◌̫ Ingen hørbar opløsning	ᵿ̫ᵿ ɖ̫ᵿ
◌̪ Centraliseret	ᵿ̫ᵿ	◌̫ Velariseret eller faryngaliseret	ᵿ̫ᵿ		
◌̫ Midt-centraliseret	ᵿ̫ᵿ	◌̬ Hævet	ᵿ̬ (ɹ̬ = stemt alveolær frikativ)		
◌̬ Syllabisk	ᵿ̬	◌̭ Sænket	ᵿ̭ (β̭ = stemt bilabial approksimant)		
◌̭ Ikke-syllabisk	ᵿ̭	◌̮ Fremskudt tungerod	ᵿ̮		
◌̮ Roticitet	ᵿ̮ ʌ̮	◌̯ Tilbagetrukket tungerod	ᵿ̯		

Nogle diakritiske tegn kan placeres over et symbol med en underlængde, f.eks. **ᵿ̬̚**

SUPRASEGMENTALER

◌̰ Tryk	ˈ	ˈfoʊnəˈtɪʃən
◌̱ Bitryk	ˑ	
◌̲ Lang	ː	eː
◌̳ Halvlang	ˑ	eˑ
◌̴ Ekstra-kort	ˑ̚	ẽ
◌̵ Mindre (fod-)gruppe	ˑ̚	
◌̶ Større (intonations-)gruppe	ˑ̚̚	
◌̷ Stavelsesgrænse	ˑ̚̚̚	ˑ̚̚̚.i.ækt
◌̸ Sammenkædning (ingen pause)	ˑ̚̚̚̚	

TONER OG MELODISKE ACCENTER

FLADE TONER		KONTURTONER	
ē eller ᵿ̄ Ekstra-høj	ē̄ eller ᵿ̄̄ Stigende		
é Høj	ē̄ Faldende		
ē Middel-høj	ᵿ̄̄ Stærkt stigende		
è Lav	ᵿ̄̄̄ Stærkt faldende		
è̄ Ekstra-lav	ᵿ̄̄̄̄ Stigende-faldende		
↓ Trin ned	↗ Global stigning		
↑ Trin op	↘ Globalt fald		